

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci obžalovaného **Mgr. Ing. Mgr. I. I. a spol.**, pre pokračujúci trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí 4. augusta 2010 o odvolaniach obžalovaných Mgr. Ing. Mgr. I. I., JUDr. M. K., Ing. M. M., Ing. V. M., Ing. JUDr. M. K. a jej dcéry I. K., Mgr. Ing. P. Š. a krajského prokurátora proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2009, sp. zn. 4 T 7/2002, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 258 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. napadnutý rozsudok **s a z r u š u j e.**

Podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vec **s a v r a c i a** krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2009, sp. zn. 4 T 7/2002, boli obžalovaní Mgr. Ing. Mgr. I. I., JUDr. M. K., Ing. M. M., Ing. V. M., Ing. JUDr. M.K. a Mgr. Ing. .P. Š. uznaní za vinných nasledovne.

Obžalovaný **Mgr. Ing. Mgr. I. I.** v bode 4/ z prípravy na trestný čin legalizácie príjmov z trestnej činnosti spáchanej spolupáchatelstvom podľa § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 252 ods. 1 písm. a/, ods. 4 Tr. zák., v bode 6/ z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.,

obžalovaný **JUDr. M. K.** v bode 1/ z trestného činu podvodu spáchaného spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v bode 4/ z prípravy na trestný čin legalizácie príjmov z trestnej činnosti spáchanej spolupáchatelstvom podľa § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 252 ods. 1 písm. a/, ods. 4 Tr. zák.,

obžalovaný **Ing. M. M.** bode 1/ z trestného činu podvodu spáchaného spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.,

obžalovaný **Ing. V. M.** v bode 1/ z trestného činu podvodu spáchaného spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., v bode 5/ z prípravy na trestný čin legalizácie príjmov z trestnej činnosti spáchanej spolupáchatelstvom podľa § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 252 ods. 1 písm. a/, ods. 4 Tr. zák.,

obžalovaná **Ing. JUDr. M. K.** v bode 2/ z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák.,

obžalovaný **Mgr. Ing. P. Š.** v bode 3/ z trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ obžalovaní Ing. V. M., Ing. M. M. a JUDr. M. K.

využívajúc nesprávne rozhodnutie Daňového úradu vo Vranove nad Topľou, ktorý v rozpore so zákonom, rozhodnutím č. 3071/97 zo dňa 16. októbra 1995 zriadil záložné právo na nehnuteľnosti patriace spoločnosti I. V., s. r. o., uvedené na liste vlastníctva č. X,

presne nezisteného dňa, najskôr koncom mesiaca január 1996 vo Vranove nad Topľou, obžalovaný JUDr. K. vypracoval zmluvu o budúcej zmluve s dátumom uzavretia 18. augusta 1995 a predmetom zmluvy bol odpredaj nehnuteľností spoločnosťou I. V., s. r. o., H., Vranov nad Topľou, zastúpená namiesto konateľa M. K. obžalovaným Ing. V.M., spoločnosťou S. V., s. r. o., H., Vranov nad Topľou, zastúpenú konateľom obžalovaným Ing. M. M., na ktoré sa vzťahovalo ono záložné právo Daňového úradu vo Vranove nad Topľou.

V tejto zmluve bola stanovená zmluvná pokuta 0,5 % z kúpnej ceny za každý aj začatý deň omeškania, ak kúpnopredajná zmluva nebude uzatvorená do troch dní odo dňa obdržania výzvy na uzavretie zmluvy, najneskôr 1. novembra 1995 s dátumom 30. októbra 1995 podpísal v mene S. V., s. r. o., obžalovaný Ing. M. výzvu na uzavretie zmluvy.

K uzavretiu zmluvy došlo až 25. júna 1996 a k zaplateniu kúpnej ceny započítaním zmluvnej pokuty ako pohľadávky po tom, čo daňový úrad zrušil obmedzenia vytvorené záložným právom, a tak potom rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3 Co 159/1997 zo dňa 25. septembra 1997 získali nárok na 43 265 591 Sk (1 436 154,50 eur) s príslušenstvom, (17,6 % úrok od 1. januára 1997 a trovy konania 179 550 Sk), pričom sa pokúšali získať nárok na 57 687 455 Sk (1 914 873 eur) s príslušenstvom.

2/ obžalovaná Ing. JUDr. M. K.

ako súdna exekútorka poverená Okresným súdom Vranov nad Topľou v úmysle zabezpečiť inému prospech veľkého rozsahu v exekučnej veci sp. zn. Ex 4576/97 oprávneného X, a. s., Vranov nad Topľou, proti povinnému Slovenská republika – Ministerstvo financií na vymáhanie pohľadávky vo výške 43 265 591 Sk, s príslušenstvom vydala dňa 7. októbra 1998 exekučný príkaz sp. zn. Ex 4575/97-114 na predaj cenných papierov z účtu Ministerstva hospodárstva, a to akcií desiatich emitentov v celkovej hodnote takmer šesť miliárd korún. Na základe tohto exekučného príkazu bol dňa 9. októbra 1998 v X, a. s., pracovisko Prešov, realizovaný prevod 647 akcií spoločnosti T., a. s., v celkovej hodnote 2 184 762 000 Sk tak, že z účtu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky boli prevedené na vopred vybraných nadobúdateľov za neprimerane nízku cenu, 58 157 000 Sk, viedla teda exekúciu v rozpore s Exekučným poriadkom a Občiansko-súdnym poriadkom na majetok iného než povinného, bez správneho ocenenia akcií a v neprimeranom rozsahu, čím spôsobila, že ku škode Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky bolo v rozpore so zákonom prevedených 647 akcií spoločnosti T. v hodnote 2 184 762 000 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 72 520 812,59 eur, za sumu 58 157 000 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 1 930 458,74 eur.

3/ obžalovaný Mgr. Ing. P.Š.

ako maklér obchodníka s cennými papiermi spoločnosti C.S., o. c. p., a. s., realizujúci predaj cenných papierov podľa komisionárskej zmluvy so súdnou exekútkou Ing. K. zo dňa 30. septembra 1998 a jej exekučného príkazu č. Ex 4575/97 zo dňa 7. októbra 1998, dal dňa 9. októbra 1998 v rozpore so zákonom o cenných papieroch č. 600/92 Zb. Stredisku cenných papierov, a. s., pracovisko Prešov, pokyn na prevod 647 akcií v celkovej hodnote 2 184 762 000 Sk, spoločnosti T., a. s., Bratislava, z účtu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky na vopred vybraný okruh nadobúdateľov tak, že previedol:

110 akcií na T., s. r. o., v cene 85 000 Sk za jednu akciu,

86 akcií na Ing. T. K. v cene 92 000 Sk za jednu akciu,

46 akcií na M.K. v cene 95 000 Sk za jednu akciu,

98 akcií na B., a. s., v cene 88 000 Sk za jednu akciu,

100 akcií na C. ., a. s., v cene 89 000 Sk za jednu akciu,

125 akcií na C., a. s., v cene 91 000 Sk za jednu akciu,

82 akcií na M. Š. v cene 93 000 Sk za jednu akciu,

aj keď v tom čase nominálna cena akcie bola 1 000 000 Sk a skutočná cena akcie bola 2 814 000 Sk a povinným v tejto exekúcii bola Slovenská republika – Ministerstvo financií, čím spôsobil, že ku škode Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky bolo 647 akcií v celkovej hodnote 2 184 762 000 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 72 520 812,59 eur, prevedených na účet uvedených akcionárov za sumu 58 157 000 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 1 930 458,74 eur,

4/ obžalovaní Mgr. Ing. Mgr. I. I. a JUDr. M. K.

v mesiacoch november a december 1998 obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. I. ako splnomocnenec siedmych majiteľov 647 akcií spoločnosti T., a. s., Bratislava, spolu

s obžalovaným JUDr. M. K., vediač o tom, že akcie boli získané trestným činom, rokovali v Bratislave so zástupcami kanadskej spoločnosti T. o predaji týchto akcií za cenu 20 000 000 USD, k realizácii už pripravenej kúpnopredajnej zmluvy však nedošlo z dôvodu, že S., a. s., previedlo akcie späť na účet Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky,

5/ obžalovaný Ing. V. M.

dňa 9. októbra 1998 ako zástupca spoločnosti B., a. s., nadobudol na jej účet 98 akcií spoločnosti T., a. s., ktoré boli získané trestným činom podvodu, na spáchaní ktorého sa sám podieľal a tieto akcie chcel prostredníctvom obžalovaného Mgr. Ing. I. predať do zahraničia s úmyslom získať majetkový prospech vo výške 275 772 000 Sk, čo podľa konverzného kurzu činí 9 153 953,40 eur, k predaju akcií však nedošlo,

6/ obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. I.

ako člen predstavenstva akciovej spoločnosti C. S. V., a. s., Košice, v roku 1996 v úmysle získať prospech veľkého rozsahu vylákal od Poľnobanky, a. s., Bratislava, sumu 49 470 000 Sk tak, že po predchádzajúcich rokovaníach s predstavenstvom Poľnobanky, a. s., Bratislava, dohodli zmluvné podmienky emisie dlhopisov spoločnosti C., a. s., za účelom nákupu šijacích strojov a posilnenia prevádzkového kapitálu. Následne po podpísaní mandátnej zmluvy medzi C., a. s., a Poľnobankou, a. s., v Bratislave, dňa 5. januára 1996 Poľnobanka, a. s., poukázala dňa 17. októbra 1996 peňažné prostriedky vo výške 49 470 000 Sk na bankový účet C., a. s., tieto prostriedky však obžalovaný použil v rozpore s deklarovaným účelom a schváleným prospektom emitenta tak, že už 25. októbra 1996 vo Vranove nad Topľou podpísal zmluvu o tichom spoločenstve so spoločnosťou T.– Ing. V, M., L. L. M., O. – H., a. s., Košice, a na tieto subjekty previedol prostriedky poskytnuté Poľnobankou, a. s., vo výške 49 470 000 Sk, ktoré prostriedky v zmysle mandátnej zmluvy Poľnobanke nevrátil, čím jej spôsobil škodu vo výške 49 470 000 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 1 642 103,67 eur.

Za to boli obžalovaným uložené nasledovné tresty.

Obžalovanému Mgr. Ing. Mgr. I. I. podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere **9 (deväť) rokov.**

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. súd obžalovaného na výkon uloženého trestu zaradil do **II. (druhej) nápravno výchovnej skupiny.**

Podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. mu súd uložil aj peňažný trest **30 000 eur (tridsaťtisíc eur)** a podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený ustanovil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody vo výmere **10 (desať) mesiacov.**

Obžalovanému JUDr. M. K. podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere **9 (deväť) rokov.**

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. súd obžalovaného zaradil do **II. (druhej) nápravno výchovnej skupiny.**

Podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. mu súd uložil aj peňažný trest **30 000 eur (tridsaťtisíc eur)** a podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený ustanovil súd náhradný trest odňatia slobody vo výmere **10 (desať) mesiacov.**

Obžalovanému Ing. M. M. podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere **7 (sedem) rokov.**

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. súd obžalovaného na výkon uloženého trestu zaradil do **II. (druhej) nápravno výchovnej skupiny.**

Podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. mu súd uložil aj peňažný trest **20 000 eur (dvadsaťtisíc eur)** a podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený ustanovil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody vo výmere **8 (osem) mesiacov.**

Obžalovanému Ing. V. M. podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere **9 (deväť) rokov.**

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. súd obžalovaného na výkon uloženého trestu zaradil **do II. (druhej) nápravno výchovnej skupiny.**

Podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. mu súd uložil aj peňažný trest **30 000 eur (tridsaťtisíc eur)** a podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený ustanovil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody **10 (desať) mesiacov.**

Obžalovanej Ing. JUDr. M. K. podľa § 158 ods. 2 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere **7 (sedem) rokov.**

Podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obžalovanú na výkon uloženého trestu zaradil **do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny.**

Obžalovanému Mgr. Ing. Mgr. P. Š. podľa § 255 ods. 2 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere **3 (tri) roky a 10 (desať) mesiacov.**

Podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obžalovaného na výkon uloženého trestu zaradil **do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny.**

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. súd poškodených

Ministerstvo financií Slovenskej republiky so sídlom Bratislava, Štefanovičova č. 5, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky so sídlom Bratislava, Mierová č. 19, UniCredit Bank Slovakia, a. s., so sídlom Bratislava, Šancová 1/A, s nárokmi na náhradu škody odkázal na konanie o občianskoprávných veciach.

Proti tomuto rozsudku včas podali odvolania všetci obžalovaní, dcéra obžalovanej Ing. JUDr. M. K. I. K. a v neprospech obžalovaných voči výrokom o trestoch krajský prokurátor.

V písomných odôvodneniach odvolaní podaných sčasti samostatne, sčasti prostredníctvom obhajcov obžalovaní a dcéra obžalovanej I. K. namietli výroky o vine a treste. V podstate zhodne konštatovali, že trestné stíhanie nebolo vykonané v súlade so zákonom, pretože vyšetrovateľ i súd prvého stupňa pri objasňovaní veci porušili viaceré

ustanovenia Trestného poriadku. Krajský súd na hlavnom pojednávaní nezistil náležité skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (§ 2 ods. 5 Tr. por.), neprihliadol k dôkazom, ktoré svedčia v ich prospech a vykonané dôkazy nevyhodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti v súlade s § 2 ods. 6 Tr. por. V dôsledku tohto nesprávneho postupu im súd prvého stupňa imputoval úmysel spáchať trestné činy, z ktorých boli uznaní za vinných a dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom. Odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je v súlade s ustanovením § 125 Tr. por., je nezrozumiteľné a nevyplýva z neho, ako sa súd vyrovnal s ich obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a tvorí len súhrn pravdepodobných domnienok. Trestné činy, ktoré mali spáchať (subjektívna a objektívna stránka) vykonanými dôkazmi spoľahlivo preukázané neboli, a preto výroky o ich vine sú minimálne predčasné.

Obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. I. podrobne namietol chyby trestného stíhania v štádiu prípravného konania a hlavného pojednávania, ktoré napadnutému rozsudku predchádzali a ktoré vo svojich dôsledkoch spôsobili jeho nezákonnosť. Poukázal na to, že neboli dodržané ustanovenia Trestného poriadku upravujúce právo obvineného na obhajobu, na oboznámenie s výsledkami vyšetrovania a priebeh hlavného pojednávania. Vyšetrovateľ do spisu nezaradil dôkazy osobnej a vecnej povahy, ktoré boli získané v prípravnom konaní. Postupoval tak napriek tomu, že ich vplyv na obhajobu obžalovaných nemohol predvídať, v spise chýba viac ako 1800 strán, pričom mu neprislúcha právo rozhodovať, ktorý z dôkazov bude zo spisu vyradený. Takýto postup je popretím základných atribútov spravodlivého procesu a vo svojich dôsledkoch zakladá jeho nezákonnosť a neústavnosť.

Vytkol, že zákonné podmienky pre pribratie Ing. Š. K. ako znalca do konania splnené neboli a nebol daný zákonný dôvod na výmenu už skôr do konania pribratej znalkyne Ing. J. T.. V čase pribratia Ing. Š. K. do konania boli už v zozname znalcov a tlmočníkov v daných odboroch zapísaní viacerí znalci. Poukázal na časový nesúlad jednotlivých úkonov v postupe pribratia znalca, správnosť a úplnosť podaných znaleckých posudkov ako i to, že znalec bol do konania pribratý ako fyzická osoba, ale podaný posudok je opatrený pečiatkou znalecký ústav h. z. s. r. o. Za nesprávny považoval aj postup krajského súdu, ktorý neumožnil obžalovaným na hlavnom pojednávaní klásť znalcom otázky, ktoré nemali kapciózny ani sugestívny charakter a boli zamerané len na odstránenie rozporov, nejasností a neúplností podaných znaleckých posudkov. Zmyslom

kladených otázok bolo tiež overenie odbornej spôsobilosti Ing. Š. K. a dodržanie ustanovení Trestného poriadku pri jeho pribratí do konania ako znalca.

Namietol, že krajský súd opakovane vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaných napriek tomu, že zákonné podmienky pre takýto postup splnené neboli.

Prvostupňový súd porušil zákon tiež v tom, že na hlavnom pojednávaní 23. júna 2009 ho pred výsluchom nepoučil o jeho právach.

Podľa jeho názoru, pri posudzovaní a hodnotení vykonaných dôkazov bolo potrebné vychádzať z toho, že od začiatku trestného stíhania v roku 1998 existovala enormná snaha štátnych orgánov o jeho zastrašenie, pretože spolu s ďalšími akcionármi na základe právoplatne skončenej exekúcie získal akcie akciovej spoločnosti T. Napriek tomu, že voči nemu boli začaté trestné stíhania vo viacerých veciach (obchodovanie s devízovými prostriedkami, podvod voči M. M. Ltd, sprenevera, poškodzovanie veriteľa a ďalšie) obžaloba v nich podaná nebola. Vyšetrovateľ viedol trestné stíhanie voči nemu pre šesťnásť skutkov, ale pri oboznamovaní so spisovým materiálom mu bolo oznámené, že v týchto veciach prokurátor obžalobu nepodá.

Už v tomto štádiu trestného stíhania namietal neúplnosť spisového materiálu, pretože v ňom chýbali dôkazy svedčiace v jeho prospech. Ide o svedecké výpovede M. Š., prostredníctvom ktorého mal spáchať podvod voči spoločnosti A., JUDr. B. K., podnikovej právničky spoločnosti S.V., s. r. o., ktorá vyhotovila dodatok číslo 1 k zmluve o budúcej zmluve, JUDr. P. P., vedúceho pracovnej skupiny S., ktorá bola ustanovená na preskúmanie zákonnosti prevodu akcií, jej stanovisko k exekúcii akciovej spoločnosti T., výpoveď JUDr. J. S. a ďalšie listinné dôkazy.

Na začiatku roku 2001 prokuratúra vytvorila nový skutok, že v roku 1995 sa zločinecká skupina rozhodla získať akcie akciovej spoločnosti T. a za tým účelom využívajúc pochybenie daňového úradu vo Vranove nad Topľou antidatovala zmluvu o budúcej zmluve. Prostredníctvom súdov získala pohľadávku a za pomoci exekútorke, obchodníka s cennými papiermi, pracovníka podniku výpočtovej techniky a sudkyne Okresného súdu Vranov nad Topľou získala akcie akciovej spoločnosti T..

K tomu však bolo potrebné nájsť nejaké prepojenia a tak vyšetrovateľ požiadal kriminalistický a expertízny ústav o podanie odborného vyjadrenia na zodpovedanie otázky, kto dopísal dátum na splnomocnení pre Ing. V.M. I keď existoval originál tohto splnomocnenia, kriminalistickému a expertíznemu ústavu bola na skúmanie predĺžená fotokópia. Napriek tomu, že žiadali grafologický posudok na posúdenie originálu, vyšetrovateľ tento návrh na doplnenie dokazovania odmietol, hoci svedok JUDr. J. S. potvrdil, že plnomocenstvo podpísal on a tiež dopísal dátum na plnomocenstve.

Dňa 2. augusta 2001 na základe žiadosti obžalovaného vyšetrovateľ požiadal o podanie odborného vyjadrenia kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru s tým, bol predložený už originál plnej moci. Z podaného vyjadrenia je zrejmé, že text na plnej moci nevykazuje znaky po pozmeňovaní a inak zostávajú v platnosti predchádzajúce závery, že obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. I. je najpravdepodobnejšou osobou, ktorá mohla dopísať dátum na plnomocenstve.

Hoci sa v odôvodnení prvostupňového rozsudku uvádza, že nie je jasné, kedy bol dátum na plnej moci dopísaný, v advokátskej praxi je bežné, že text je vyhotovený bez uvedenia dátumu, ktorý sa doplní až v deň podpisu listiny oprávnenou osobou.

Od júla 1995 začal svedok J. K. samostatne podnikat'. Z tohto dôvodu a pre zabezpečenie chodu spoločnosti I. bol JUDr. J.S. poverený pripraviť zmenu konateľov v obchodnom registri a aj plnú moc pre nového konateľa Ing. V. M.

Vyšetrovateľ 2. augusta 2000 vydal uznesenie o spojení vecí ohľadne všetkých obvinených, dátum antidatoval a uznesenie nedoručil žiadnemu z obvinených.

K dôkazom, o ktoré súd prvého stupňa oprel výrok o vine obžalovaných v bode 1/ napadnutého rozsudku, uviedol nasledovné.

Výpovede svedkýň Ing. D. J. a Ing. E. N. boli na hlavnom prečítaní napriek tomu, že v prípravnom konaní neboli vykonané v súlade so zákonom, a preto ich ako dôkaz použiť nemožno.

Súd prvého stupňa tiež pochybil, keď dokazovanie nevykonal aj prečítaním pripojeného spisu ČVS: KÚV 54/2000-98, kde svedok Ing. J. K. vypovedal inak, ako je uvedené v napadnutom rozsudku.

Nesprávne je aj konštatovanie, že 5. decembra 1995 podpísal žiadosť S. o úver. Právo podpisovať za S. nikdy nemal a nič za ňu nepodpísal. S. V., s. r. o., nikdy Slovenskú sporiteľňu, pobočka Pezinok, o úver nežiadala a ani úverovú zmluvu neuzavrela. Úverovú zmluvu podpísala S. – T. V., s. r. o., 31. januára 1996, ktorú zastupoval a podpísal za ňu Ing. V. M. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvého stupňa nesprávne spája rôzne fakty a účelovo zavádza.

S. V., s. r. o., a I., s. r. o., nemali rovnakých vlastníkov. Spoločnosť I., s. r. o., nemala záujem vstúpiť do spoločného podniku, preto chcela halu odpredať a z toho dôvodu rokovala s Belgickou spoločnosťou J. – V. Napriek tomu, že zmluva s touto spoločnosťou sa v spisovom materiáli nachádzala, bola z neho vybratá a súd návrh na vypočutie zástupcov uvedenej spoločnosti zamietol. Záujem o vstup zahraničného subjektu do spoločnosti potvrdzujú aj návštevy belgickej spoločnosti. Hoci svedok Ing. M. H., riaditeľ S. V., s. r. o., o kúpe nehnuteľnosti Slovenkou informovaný nebol, pripravovaný vstup zahraničného subjektu do spoločnosti potvrdil.

Z rovnakých dôvodov ako u svedkýň Ing. D. J. a Ing. E. N., obžalovaný namietol nesprávny postup súdu v súvislosti s prečítaním svedeckých výpovedí A. K. a E. T.

Na hlavnom pojednávaní 5. mája 2008 súd prvého stupňa prečítal výpovede svedkyne A. K. z č. l. 164-165 zo zväzku T. 1, hoci vtedy svedkyňa vypovedala v štádiu, keď sa viedlo trestné stíhanie „vo veci“. Prvostupňový súd nevykonal dokazovanie čítaním ďalších jej výpovedí, ktoré sa nachádzajú v spise na č. l. 166-167, č. l. 455-456, č. l. 513-524 zo zväzku T.1A. Rovnako nesprávne postupoval aj pri čítaní výpovede svedkyne E. T., keď prečítal jej výpoveď len zo štádia trestného stíhania „vo veci“. Neprečítal ďalšie výpovede svedkyne z č. l. 161-163, z č. l. 450-460, z č. l. 533-538 zo zväzku T. 1 A.

Z týchto dôvodov, ale aj so zreteľom na to, že svedkyne si s odstupom 15 rokov nemohli spomenúť na všetky súvisiace okolnosti, bolo prečítanie uvedených svedeckých výpovedí dôležité. Týmto skutočnostiam súd prvého stupňa nevenoval náležitú pozornosť.

Súd nevyhodnotil správne ani výpoveď svedkyne I. M. z Obvodného úradu životného prostredia vo Vranove nad Topľou, ktorá okrem iného uviedla, že bolo možné predpokladať, aké ďalšie orientačné číslo nasleduje a že nevie, ale možno predpokladať, že komplex budov mal už predtým pridelené číslo, ale to nevie presne.

Prvostupňový súd nesprávne postupoval aj pri hodnotení výpovedí svedkov J. K. a JUDr. B. K. Nevysporiadal sa tiež s otázkou, prečo o popisné číslo požiadala S. V., s. r. o., ak predmetom zmluvy o budúcej zmluve mala byť nehnuteľnosť patriaca spoločnosti I., s. r. o., Spoločná žiadosť z 19. januára 1995 dokazuje, že toto rozhodnutie o pridelení súpisného čísla potrebovali na zápis do katastra nehnuteľností.

Rozhodnutie o určení súpisného a orientačného čísla pre subjekty S. V., s. r. o., a I. V., s. r. o., vydané nebolo, čo Mestský úrad vo Vranove nad Topľou dvakrát potvrdil.

Súd sa náležitým spôsobom nevysporiadal ani s dodatkom č. 1 zmluvy o budúcej zmluve, ktorý je opatrený pečiatkou Daňového úradu vo Vranove nad Topľou. Ak ho pri výkone daňovej kontroly mali jej pracovníci 7. decembra 1995 k dispozícii, je zrejmé, že museli mať aj zmluvu o budúcej zmluve z 18. augusta 1995.

Pochybením zo strany súdu tiež bolo, že na hlavnom pojednávaní neoboznámil rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. M Cdo 2/99 z 28. februára 2001 a rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 159/07, v ktorých sa konštatuje, že exekúcia sa stala právoplatnou a vykonateľnou a sťažovateľ (spoločnosť T., s. r. o.) nadobudol akcie akciovej spoločnosti T. v exekúcii a stal sa vlastníkom akcií. Týmito rozhodnutiami bolo preukázané, že exekúcia prebehla v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a vzhľadom na § 61 Exekučného poriadku návrat do pôvodného stavu nie je možný.

Ak krajský súd ako súd prvého stupňa citované rozhodnutia nerešpektoval, nemožno hovoriť o súdnom, ale inkvizičnom procese. Súd prvého stupňa spornosť nadobudnutia akcií vidí v tom, že exekučný titul, ktorý bol podkladom pre začatie exekúcie bol získaný podvodom. Ani toto tvrdenie sa nezakladá na pravde, pretože všetky civilné konania, všetky argumenty ohľadne antidatovania zmluvy skúmali a sa s nimi vysporiadali.

Ku skutku v bode 4/ napadnutého rozsudku obžalovaný v odvolaní poukázal na nasledovné skutočnosti.

Krajský súd oproti obžalobe právnu vetu upravil o slovo úmyselne a „aby majetok, ktorý pochádza z trestného činu“ upravil na „aby vec značnej hodnoty, ktorá je príjmom z trestnej činnosti“. Postupoval tak zrejme preto, že § 252 ods. 1 Tr. zák. účinný do 31. augusta 1999 v skutkovej podstate uvádza vec a nie majetok, majetkové právo, akcie či peniazmi oceníteľné zápisy. Z toho je zrejmé, že v čase, keď mal trestný čin spáchať, neboli akcie spôsobilým objektom, s ktorým zákon účinný v tom čase spájal naplnenie skutkovej podstaty trestného činu legalizácie príjmov z trestnej činnosti.

Akcie emitenta v tom čase boli v zaknihovanej podobe, predstavujúcej elektronický zápis. Z toho dôvodu, akékoľvek nakladanie s akciami ako cenným papiermi do 31. augusta 1999 nebolo možné posúdiť ako trestný čin.

Pri úvahe o právnom posúdení jeho konania mal súd dôsledne aplikovať ustanovenie § 16 ods. 1 Tr. zák. a prihliadnuť na pojem akcie, ktorý je uvedený v § 2 ods. 1 zákona o cenných papieroch.

Hoci sa súd prvého stupňa v rozsudku odvoláva na konvenciu o praní, vyhľadávaní, zadržíavaní a konfiškácii výnosov zo zločinu, táto do právneho poriadku Slovenskej republiky bola inkorporovaná s účinnosťou po 31. auguste 1999, teda až po údajnom spáchaní skutku.

Možno preto vysloviť, že v konaní, ktorého sa mal dopustiť chýba jeden zo zákonných znakov skutkovej podstaty predmetného trestného činu a pri absencii čo i len jedného jej obligatórneho znaku, vyvodenie trestnej zodpovednosti neprichádza do úvahy. Za vinu sa mu kladie, že úmyselne vytváral podmienky na to, aby vec značnej hodnoty, ktorá je príjmom z trestnej činnosti previedol na iného. K naplneniu tohto pojmového znaku nemohlo vôbec dôjsť, pretože v napadnutom rozhodnutí súd prvého stupňa sám uvádza, že akcie T. obžalovaní, ani iné osoby nezískali, resp., že zo štátu na iné osoby neprešli. Takýto záver súdu prvého stupňa vylučuje možnosť prípravy k predmetnému skutku, nakoľko ak obžalovaný chcel previesť akcie, ktoré neboli vo vlastníctve obžalovaných a iných osôb, potom nemohol legalizovať predmet, ktorý bol vo vlastníctve štátu a nemôže mať charakter príjmu z trestnej

činnosti. Nemohol teda objektívne vyvolať následok, ktorý sa mu kladie za vinu a nemohol legalizovať niečo, čo bolo legálne nadobudnuté, čo s konečnou platnosťou, ako je už vyššie konštatované potvrdil exekučný súd v rozsudku sp. zn. M Cdo 2/99 a ústavný súd v náleze sp. zn. II. ÚS 159/07.

Na vyvodenie trestnej zodpovednosti je potrebné, aby páchatel' svojim konaním naplnil aj pohnútku, teda aby pripravoval podmienky, kedy u príjmu alebo veci získanej z trestnej činnosti možno zakryť jej pôvod v trestnom čine alebo jeho určení.

Pre naplnenie subjektívnej stránky sa vyžaduje, aby páchatel' vedel o právnom pôvode, použití alebo určení legalizovaného príjmu alebo veci.

Súd prvého stupňa naplnenie subjektívnej stránky v jeho konaní odôvodnil aj tým, že v rokoch 1995-1996 ovládal spoločnosti I. V., s. r. o., a S. V., s. r. o., a že I. V., s. r. o., postúpil neskôr svoju pohľadávku na spoločnosť C., a. s., a že v spoločnostiach, ktoré nadobudli akcie akciovej spoločnosti Transpetrol existujú personálne a rodinné vzťahy, že obžalovaný je znalý práva, zastupoval všetkých akcionárov, bol spoločníkom vo všetkých zainteresovaných firmách a akcie sa snažil odpredať za cenu podstatne vyššiu ako bola ich nadobúdacia cena a tiež existenciou listu adresovaného Petrovi.

Tieto úvahy krajského súdu označil za nesprávne, pretože neskúmal skutočný stav v týchto spoločnostiach v rokoch 1995-1996 a len sa stotožnil s údajmi uvedenými obžalobou, pochádzajúcimi z roku 1993.

Krajský súd považuje za podozrivé aj to, že spoločnosti S. V., s. r. o., a I. V. s. r. o., vznikli v ten istý deň a konštatuje, že obe spoločnosti v podstate ovládal obžalovaný.

Tieto tvrdenia nie sú pravdivé a nevedno, či ide o úmyselné zavádzanie, nedopatrenie alebo neznalosť základných právnych noriem.

Hoci súd v napadnutom rozsudku uvádza, že „T., a. s.“ bola spoločnosť s akciami na doručiteľa a hlavným akcionárom bol Mgr. Ing. Mgr. I. I. v čase, keď mal byť skutok spáchaný, zákon o cenných papieroch akcie na doručiteľa nepoznal.

Nepresvedčivý a nepreskúmateľný je rozsudok aj v časti, v ktorej uvádza tzv. účelové zahmlievanie, t. j., že oprávnená strana I. V., s. r. o., postúpila svoju pohľadávku 13. júla 1998 spoločnosti C., a. s.

Ak mal krajský súd za to, že vedel, že akcie akciovej spoločnosti T. boli v procese exekúcie získané trestným činom, potom je potrebné mať na zreteli, že k postúpeniu pohľadávky došlo 13. júla 1998 a akcie akciovej spoločnosti T. boli zexekvované 9. októbra 1998. Trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti môže objektívne nastať až potom, čo sa trestný čin stal, preto postúpenie pohľadávky 13. júla 1998 nemôže byť dôkazom preukazujúcim jeho úmysel.

Postúpenie pohľadávky súd prvého stupňa považuje za dôkaz o tom, že vedel, že vykonanie exekúcie voči inému ako je Ministerstvo financií Slovenskej republiky nie je legálne. Správnosť tohto záveru vyvracajú rozhodnutia Krajského súdu v Žiline zo 14. februára 2003, sp. zn. 4 T 1/2003, a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. augusta 2003, sp. zn. 3 To 47/03, z ktorých vyplýva, že povinným je Slovenská republika a je jedno, kto pohľadávku spravuje.

V súvislosti s personálnymi a rodinnými previazanosťami, na ktoré poukázal prvostupňový súd ako na jeden z ďalších nepriamych dôkazov o tom, že o trestnom čine vedel, uviedol, že sa jedná o veľmi vzdialené príbuzenské vzťahy jeho, respektíve jeho manželky so svedkami MUDr. K. a Ing. P. G.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné zistiť, o ktoré dôkazy opiera súd prvého stupňa tvrdenie, že mal vedomosť o tom, že akcie boli získané trestným činom. Tomáš Matúš nikdy nebol konateľom spoločnosti C., a. s., M. I. nebola nikdy štatutárom C. . – F, a. s., a nikdy nebol akcionárom spoločnosti C. – S., a. s., a toto tvrdenie napadnutého rozsudku označil za zavádzajúce.

Obžalovaný poukázal aj na to, že spoločníkom I. V., s. r. o., od 13. septembra 1998 bol T., a. s., v likvidácii a M. L., ktorý kúpou väčšinového podielu spoločnosti zmenil obchodný názov na L., s. r. o., a v T., a. s., bol akcionárom, ale nie rozhodujúcim, či určujúcim. V S.V., s. r. o., boli spoločníkmi od 22. septembra 1998

spoločníkmi T. – T., s. r. o., a T. v likvidácii – podiel v T. – T., s. r. o., vlastnila C. a. s. – 100 % - ný podiel.

Tvrdenia súdu prvého stupňa, že v roku 1998 ovládal I. V., s. r. o., a S. V., s. r. o., označil za nepravdivé.

Ak prvostupňový súd vypustil jeho konanie v bode 1/ napadnutého rozsudku zrejme nepostrehol, že mu dokazuje vinu v procese exekúcie, v ktorej I. a S. neboli zúčastnenými osobami a do exekúcie nezasahovali. Bolo úlohou súdu vykonaným dokazovaním preukázať, že vedel o protiprávnom konaní exekútorky, makléra, pracovníka výpočtovej techniky či sudkyne.

Mal vedomosť o tom, že akcie boli nadobudnuté v exekúcii, ale proti tejto nikto nič nenamietal. Prvé mimoriadne dovolanie voči exekúcii podal generálny prokurátor 31. decembra 1998 a najvyšší súd dovolanie rozsudkom M Cdo 2/99 zamietol.

Mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti T., a. s., s ostatnými akcionármi 26. novembra 1998 sa zúčastnil preto, že bol naň pozvaný a nemal dôvod pochybovať o legálnosti nadobudnutia akcií. Zákonnosť nadobudnutia akcií v exekúcii potvrdila aj právna analýza advokátskej kancelárie, a preto konal v dobrej viere, že exekúcia prebehla v súlade so zákonom.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku tiež neobjasnil, prečo snaha predat akcie „je nekalým úmyslom“. Základným princípom trhovej spoločnosti je zisk, ktorý je založený na lacnom nákupe a drahom predaji, čo bez ďalšieho nemožno považovať za naplnenie subjektívnej stránky trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti.

Pokiaľ súd prvého stupňa jeho vedomosť o pôvode akcií odvodzuje aj z listu adresovaného zjavne Ing. P. G., namietol spôsob, ktorým bol list získaný a jeho použitie ako dôkaz. Tento dôkaz bol zadovážený odcudzením z motorového vozidla, a preto ide o dôkaz, ktorý bol získaný nezákonným spôsobom.

Odhladnuc od uvedeného ani tento list nepreukazuje jeho vedomosť o nezákonnom získaní akcií. Deklaruje len záujem akcie odpredať, čo samo osebe trestnú zodpovednosť

nezakladá. Naopak, že akcie boli získané zákonným spôsobom je preukázané desiatkami právoplatných rozhodnutí, ktoré boli vydané v občianskoprávnom konaní.

Vo vzťahu ku skutku v bode 6/ napadnutého rozsudku poukázal na tieto skutočnosti.

Obvinenie 14. júla 1996 bolo voči nemu vznesené pre trestný čin poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. a pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a 11. apríla 2001 bolo voči nemu vznesené obvinenie pre trestný čin podvodu podľa § 250 Tr. zák. V súvislosti s týmto uznesením o vznesení obvinenia bol predvolaný na výsluch. Vyšetrovateľ ho vyzval, aby sa k obvineniu vyjadril, čo aj urobil. (výpoveď na č. l. 608-612 zv. 1 T.). Tá istá zápisnica je priložená aj v časti zväzku Poľnobanka B č. l. 482-486. Zápisnica z 3. júla 2001 je doložená pri dvoch osobitných trestných činoch. Na tretej strane chýba podpis obžalovaného, pričom tretia strana je vytlačená na laserovej tlačiarňi, rovnako ako aj časť štvrtej strany pričom je evidentné, že tretia strana je vytlačená na inej tlačiarňi ako strana štvrtá. Zároveň je jasné, že prvú časť štvrtej a piatu a šiestu stranu zápisnice napísal vyšetrovateľ na písacom stroji. Je takmer isté, že vyšetrovateľ buď štvrtú stranu zápisnice prefotografoval alebo je podpis obžalovaného na štvrtej strane zoskenovaný. Pri záverečnom oboznamovaní podpisoval všetky protokoly. Pôvodný formulár oboznámenia, bol bez trestného činu voči Poľnobanke (č. l. 134-135 zv. T. 2B), preto vyšetrovateľ vyhotovil nový, na ktorom podpísaný nie je. Ostatní obžalovaní majú v protokole uvedené z akého trestného činu budú obžalovaní, každý z nich protokol podpísal, len jeho protokol nie je podpísaný. Týmto postupom bol pri oboznamovaní s výsledkami vyšetrovania porušený zákon, čo v konečnom dôsledku znamená vadu konania, ktorá odôvodňovala postup súdu podľa § 188 ods. 1 písm. f/ Tr. por.

Skutkové tvrdenia uvedené v bode 6/ napadnutého rozsudku nie sú pravdivé, pretože sa nikdy nestretol so žiadnym členom predstavenstva Poľnobanky, a. s., Bratislava. Mandátu zmluvu medzi C. S. I., a. s., a Poľnobankou, a. s., Bratislava, podpísal 5. júla 1996 podpredseda predstavenstva Ing. M. M., ktorý viedol všetky rokovania a v zmysle stanov spoločnosti C. a. s., schváliť emisie dlhopisov mohlo len valné zhromaždenie akciovej spoločnosti. Výpovede svedkyne Ing. E. Š., v rozsudku uvádzané tvrdenia nie sú pravdivé, pretože nie sú v súlade s jej skutočnou výpoveďou.

Výrok o jeho vine nemožno oprieť ani o zmluvy o vklade tichého spoločníka, pretože tie, ktoré sa v procesnom spise nachádzajú, sú len ich kópiou, neopatrenou doložkou osvedčujúcou ich zhodnosť s originálmi a sú upravené. Napriek opakovaným žiadostiam, vysvetlenie, odkiaľ boli originály účtovných dokladov získané, bolo odmietnuté, resp. odôvodnené tým, že boli získané operatívnoopatracou činnosťou. Originály zmlúv boli zo spisu odstránené a podľa prokuratúry údajne s prejednávanou vecou nesúviseli. V súvislosti s tým poukázal na skutočnosť, že 13. januára 1996 bola v Košiciach odcudzená A. F. aj s prevažnou časťou účtovnej agendy spoločnosti C. S. V., a. s. Predmetné zmluvy však dávno pred vznesením obvinenia boli vysporiadané, a preto ani tento dôkaz nemôže svedčiť v jeho neprospech.

K výpisom z Poľnobanky, a. s., Bratislava, obžalovaný namietol, že nepochádzajú z Košíc, kde bolo sídlo spoločnosti, ale z filiálky Prešov a ide o duplikáty. Poľnobanka, a. s., Bratislava potvrdila, že účet číslo 205 431 146 je účtom C. S. V., a. s., X. Na duplikátoch vo výpisoch z roku 1996 niekto doplnil jeho meno, pričom uvádzanie mena a adresy, ktorá nie totožná so sídlom uvedeným v obchodnom registri, je porušením vnútrobankových predpisov, ktoré boli účelovo upravené len pre obdobie, ktoré potrebovali orgány činné v trestnom konaní pre dokázanie jeho viny. Napriek účelovosti predložených duplikátov, chýba duplikát výpisu z účtu, ktorý by preukazoval realizáciu údajnej zmluvy o vklade tichého spoločníka zo dňa 25. októbra 1996 so spoločnosťou O. – H., a. s., na sumu 15 531 000 Sk. Tiež namietol, že účet číslo 205431146 nie je účtom spoločnosti C. a. s., ale je účtom spoločnosti C. S., a. s., H., Vranov nad Topľou.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uvádza, že previedol na subjekty zo zmlúv o vklade tichého spoločníka raz sumu 49 470 000 Sk, inde zas 43 234 000 Sk. Daňový úrad Košice III, pritom zistil, že finančné prostriedky získané emisiou dlhopisov, neboli v plnej miere využité na uvedený účel. Cirka 50 % zo sumy prostriedkov bolo presunutých do iných spoločností. Ak to daňový úrad tvrdí, potom mohlo byť presunutých maximálne 25 miliónov korún, čo je v rozpore so závermi súdu prvého stupňa vyjadrenými v skutkovej vete v bode 6/ napadnutého rozsudku.

Zavádzajúce je tiež tvrdenie krajského súdu, že Poľnobanke, Bratislava, a. s., spôsobil škodu vo výške 49 470 000 Sk. Zástupca Poľnobanky, a. s., Bratislava, JUDr. A. H. uplatnil škodu vo výške 71 646 820,58 Sk voči nemu s odôvodnením, že banka jednala s ním a je

podpísaný na úverovej zmluve. Uvedené nie je pravdou, pretože s Poľnobankou, a. s., Bratislava, žiadnu zmluvu nepodpísal.

Krajskému súdu napokon vytkol, že vo vzťahu k nemu nerozhodol o skutkoch v bodoch 1/ a 8/ podanej obžaloby.

Z týchto dôvodov obžalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok v zmysle § 258 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušil a vec v zmysle § 259 ods. 1 Tr. por. vrátil krajskému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaná Ing. JUDr. M. K. a jej dcéra I. K. v podaných odvolaniach konštatovali, že exekučný príkaz bol vydaný na základe poverenia súdu a exekúcia bola vykonaná v súlade so zákonom a v súlade s poverením súdu, pretože povinným bola Slovenská republika, čo vo svojich rozhodnutiach uviedli aj Krajský súd v Žiline (sp. zn. 4 T 1/2003) a Najvyšší súd Slovenskej republiky (sp. zn. 3 To 47/03, sp. zn. M Cdo 2/1999). V posudzovanom prípade išlo o uspokojenie pohľadávky z majetku, ktorý bol vo vlastníctve Slovenskej republiky bez ohľadu na to, kto tento majetok spravuje. Uviedli, že privatizáciu ako ju má na mysli ustanovenie § 2 ods. 3 zákona č. 192/1995 Z. z. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých podnikov a akciových spoločností v znení neskorších predpisov s exekúciou stotožniť nemožno. V tejto súvislosti poukázali na to, že trestné stíhanie voči sudkyňi JUDr. R. V. pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorá vydala poverenie z 24. septembra 1998, sp. zn. Er 3143/97, Ex 4575/97, bolo podľa § 188 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z dôvodov § 172 ods. 1 písm. b/ Tr. por. skôr uvedenými rozhodnutiami krajského a najvyššieho súdu zastavené. Zastavené bolo s odôvodnením, že sudkyňi nebol preukázaný úmysel spáchať trestný čin. Za daného stavu potom trestný čin nemohla spáchať ani ona a nemohla spôsobiť ani žiadnu škodu, ktorej správnosť vyčíslenia tiež namietla.

Stredisko cenných papierov nevykonalo prevod na základe exekučného príkazu, pretože podľa zákona predaj akcií sa mohol vykonať iba cestou obchodníka s cennými papiermi, ktorý prevod na účte vedenom v Stredisku cenných papierov v zmysle § 23 ods. 1 zákona o cenných papierov aj realizoval.

Exekúciu sa snažila najskôr vykonať predajom majetku štátu, ktorý bol v správe ministerstva financií čo nasvedčuje, že nekonala s úmyslom spáchať trestný čin. Až keď povinný svoju povinnosť dobrovoľne nesplnil, požiadala súd o vydanie osobitného poverenia na predaj cenných papierov. Bola presvedčená, že exekvovala majetok povinného a ministerstvá, či už financií alebo hospodárstva, boli len správcami tohto majetku. Ak bola povinným Slovenská republika, tak majetok štátu bol v správe ktoréhokoľvek ministerstva. Exekúcia bola vedená na majetok štátu a nie na majetok ministerstva financií, či ministerstva hospodárstva.

Rokovanie s kupujúcimi bolo vecou makléra konajúceho na podklade uzavretej komisionárskej zmluvy. Exekučný príkaz, ktorý vydala, znel síce na predaj akcií, ale nebolo v ňom uvedené, ktoré akcie sa majú predat'. Skutková veta v bode 2/ napadnutého rozsudku nie je správna, pretože nedala príkaz na realizáciu predaja akcií za neprimerane nízku cenu bez správneho ocenenia akcií. Jej úlohou ako exekútorke, bolo v exekučnom konaní vymôcť pohľadávku bez ohľadu na to, komu a aký cenný papier bude predaný. V exekučnom príkaze nariadila vykonanie exekúcie predajom cenných papierov za najvyššiu cenu pri vynaložení maximálnej odbornej starostlivosti do výšky vymáhanej pohľadávky, pričom jej výška aj s príslušenstvom boli uvedené v exekučnom príkaze. Do konania makléra nemohla nijako zasiahnuť, a preto súd nemohol prijať záver, že dala príkaz na predaj akcií za nízku cenu a že nesie zodpovedať za jeho konanie.

Exekučný poriadok súdnemu exekútorovi neukladal povinnosť cenné papiere oceniť a neupravoval postup pri predaji cenných papierov. Výkon exekúcie umožňoval aj predajom cenných papierov a to, že boli predané akcie akciovej spoločnosti T. ešte neznamená, že bol porušený zákon.

Exekútor je poverený výkonom funkcie Ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky a v zásade vykonáva úlohy štátneho orgánu. Súdny exekútor participuje na výkone súdnej moci, a preto za jeho rozhodovanie nemožno vyvodzovať trestnú zodpovednosť. Za vykonanú exekúciu jej pripadla len zákonná odmena, vykonala ju ako nestranná osoba, ktorá so spoluobžalovanými nemala blízke ani rodinné vzťahy a s ich konaním je spájaná bez akýchkoľvek dôkazov.

Poukázala na zákonné znaky trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. s tým, že na ich naplnenie nepostačuje zistenie, že špeciálny subjekt – verejný činiteľ vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, ale zároveň sa vyžaduje, aby tak verejný činiteľ konal v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Uvedený motív ako zložka subjektívnej stránky konania páchatel'a, ktorý iniciuje jeho konanie, musí byť preukázaný.

Podľa názoru obžalovanej, v prípravnom konaní bolo porušené jej právo na obhajobu, pretože uznesenie o vznesení obvinenia z 3. septembra 1999 jej bolo doručené až 11. novembra 1999, a preto sa jej obhajca nemohol zúčastniť úkonov trestného konania, ktoré boli v tomto čase vykonané. Na hlavnom pojednávaní uvedené právo porušil súd aj tým, že nebola zbavená mlčanlivosti, a preto nemohla vypovedať. Orgánmi činným v trestnom konaní bol tiež porušené právo na prejednanie veci v primeranej lehote, pretože trestné stíhanie bolo začaté 3. septembra 1999, obžaloba bola podaná 30. novembra 2001 a rozsudok súdu prvého stupňa bol vyhlásený 30. júna 2009, teda trestné stíhanie trvá neprimerane dlho.

Krajskému súdu vytkla, že nežadovážil originály listín a na hlavnom pojednávaní neoboznámil znalecký posudok tých znalcov, na výsluchu ktorých obžalovaní trvali. Napriek právu obžalovaných na kladenie otázok viaceré z nich znalcovi Ing. Š. K. súd nepripustil, i keď súviseli s vyčíslením hodnoty predaných akcií.

Z týchto dôvodov obžalovaná a jej dcéra navrhli, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil do štádia prípravného konania. Alternatívne navrhli, aby bola obžalovaná spod obžaloby krajského prokurátora oslobodená.

Obžalovaný Mgr. Ing. P. Š. v písomnom odvolaní namietol, že pri úvahách o vine prvostupňový súd nevychádzal dôsledne zo zákona o cenných papieroch.

Na podklade komisionárskej zmluvy, ktorú 30. septembra 1998 uzavrel so súdnou exekútkou, bol povinný zariadiť na jej účet predaj zaknihovaných cenných papierov podľa ňou vydaného exekučného príkazu, ktorý tvorí súčasť komisionárskej zmluvy.

Účelom exekučného príkazu bolo uspokojenie pohľadávky oprávneného C.– X, a. s., vo výške 43 265 591 Sk, príslušenstvo pohľadávky, a to úroky z omeškania

13 289 292,98 Sk, trovy súdneho konania 328 815 Sk, trovy právneho zastúpenia pri exekúcii 43 800 Sk, úroky z omeškania vo výške 17,6 % od 30. septembra 1998 zo sumy 43 265 591 Sk do zaplataenia a predbežné trovy exekúcie 1 001 000 Sk.

Namietol, že zákon o cenných papieroch „skutočnú“ cenu akcie nepozná a nedefinuje ju. Definuje len menovitú hodnotu cenného papiera, kurzu cenného papiera a aktuálnu hodnotu cenného papiera. Akcie emitenta, spoločnosti T., a. s., neboli verejne obchodovateľné, a preto nemožno hovoriť o ich skutočnej hodnote. V § 6a ods. 6 zákona o cenných papieroch je definovaná tzv. „aktuálna hodnota akcií“, ktoré nie sú predmetom obchodovania. Tou je ich nadobúdacia cena, teda cena, za ktorú ich nadobudne každý nasledujúci nadobúdateľ po ich emitovaní, ktorú skutočnosť na hlavnom pojednávaní potvrdil aj znalec Ing. Š. K. Aktuálnou hodnotou týchto akcií bola preto cena, za ktorú ich kúpili siedmi nadobúdatelia. Ustanovenia § 31 ods. 2, ods. 3 zákona o cenných papieroch, ako to v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatuje prvostupňový súd neporušil, pretože z komisionárskej zmluvy uzavretej s exekútorkou a exekučného príkazu vyplýva, že predajnou cenou akcie bola výška vymáhanej pohľadávky aj s príslušenstvom v sume 58 157 000 Sk. Podľa jeho názoru, nominálna hodnota akcie, na ktorý napadnutý rozsudok poukazuje, nemá žiadnu vypovedaciu hodnotu a od tejto hodnoty kurz akcie alebo jej nadobúdacia cenu nemožno odvodzovať. Príkladmo poukázal na nominálnu hodnotu akcií VSŽ v roku 2002, ktorá bola 1000 Sk, ale na trhu sa predávala po 28 Sk. Namietol, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že s odbornou starostlivosťou by nepostupoval ani v prípade, ak by akcie predal za ich nominálnu hodnotu, pretože znalec hodnotu jednej akcie ocenil na sumu 2 814 000 korún.

V roku 1998 žiaden zákon ani iný právny predpis pri realizácii predaja alebo nákupu verejne neobchodovateľných akcií postup makléra neupravoval, a preto svojím konaním žiaden právny predpis porušiť nemohol. Každý obchodník pri obchodovaní s týmto druhom akcií postupoval individuálne. Najčastejšie tak, že bol oslovený určitý počet potenciálnych záujemcov o kúpu takýchto akcií, pričom počet ani forma oslovenia zákonom predpísaná nebola.

Oslovených bolo asi päťdesiat záujemcov, z ktorých dvadsaťjeden prejavilo písomný záujem o kúpu akcií a z nich vybral siedmich s najvyššími ponukami. S nimi uzavrel

komisionárske zmluvy o obstaraní nákupu akcií spoločnosti T., a. s., za nimi určené ceny. To boli v októbri 1998 nadobúdacie ceny uvedených akcií, určené ponukou a dopytom.

Na výšku cenovej ponuky za predmetné akcie mali vplyv skutočnosti, že išlo o akcie verejne neobchodovateľné, ich emitent žiadne dividendy nevyplácal, informácie o hospodárení spoločnosti verejne dostupné neboli a investičné zámery spoločnosti neboli známe. V tomto smere poukázal na nadobúdaciú cenu 39 % verejne obchodovateľných akcií spoločnosti S., a. s., a 15 % verejne obchodovateľných akcií tej istej spoločnosti, ktoré v rokoch 1995 a 1997 Fond národného majetku Slovenskej republiky pri nominálnej hodnote jednej akcie 1000 Sk predal po 57 Sk za jednu akciu.

Zákon o cenných papieroch maklérovi nezakazoval nakúpiť akcie toho istého emitenta pre personálne alebo majetkovo prepojených klientov, ani skúmať takéto prepojenie pred realizáciou predaja cenných papierov a tiež ani to, či sa neskôr pri hlasovaní na valnom zhromaždení vlastníci akcií nespoja. Ako maklér nákup 34 % akcií nesprostredkoval jednému klientovi, ale siedmim individuálnym klientom.

Zdôraznil, že činnosť makléra vykonával od roku 1995 do roku 2005 a v priebehu jej výkonu sa v žiadnom právnom predpise, ani na žiadnych odborných školeniach, či skúškach nestretol s výkladom, že „vynaloženie odbornej starostlivosti“ pri obchodovaní s cennými papiermi znamená stanovenie ich hodnoty znalcom. K takému záveru by nemohol dospieť ani prvostupňový súd, ak by si ustanovenia § 31 ods. 2, ods. 3 zákona o cenných papieroch vysvetlil správne a zvažil, že pre takýto postup nemal žiadne zákonné možnosti. Dokladmi nevyhnutnými pre vyhotovenie znaleckého posudku disponoval len emitent cenných papierov, ktorý nemal dôvod mu ich ako maklérovi poskytnúť. Časť dokladov ako napríklad prospekt emitenta cenných papierov by si teoreticky mohol zadovážiť z verejne prístupných zdrojov aj sám, ale prakticky ani tento postup do úvahy neprichádzal, pretože akcie emitenta neboli verejne obchodovateľné, a preto prospekt emitenta neexistoval. Maklér nebol v postavení vyšetrovateľa, ktorému emitent všetky podklady pre znalca poskytol.

V súvislosti „s odbornou starostlivosťou“ makléra poukázal na stanovisko Ministerstva financií Slovenskej republiky, v ktorom sa uvádza, že maklér

- a) pri jednotlivých predajoch, nákupoch a ostatných obchodoch porovnáva ponuky cien,

- b) dokumentuje spôsob uskutočnenia obchodu,
- c) uskutočňuje analýzu ekonomickej výhodnosti obchodov z dostupných informácií,
- d) vypracuje obchodné a investičné zámery, ktoré sú podkladom na uskutočnenie jednotlivých operácií.

Z uvedeného je zrejmé, že ako maklér pri predaji cenných papierov postupoval v súlade so zákonom o cenných papieroch.

Namietol, že na hlavnom pojednávaní súd prvého stupňa neoboznámil listinné dôkazy „osvedčenie o preskúmaní odbornej spôsobilosti makléra“ z 12. júna 1999 a „povolenie na výkon činnosti makléra“ z 9. marca 2000, ktoré svedčia, že pre výkon tejto funkcie splňal všetky predpoklady. Zákon o cenných papieroch ustanovuje, že dozor nad činnosťou makléra vykonáva Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ktoré by ho nepochybne vykonalo, ak by svojím postupom v kritickom čase zákon porušil a udelené povolenie by mu odňalo. Navyše, ak by v jeho činnosti v rokoch 1995 – 2000 zistilo nedostatky, povolenie na výkon makléra cenných papierov na ďalších päť rokov až do roku 2005 by mu neudelilo.

Na hlavnom pojednávaní prvostupňový súd neoboznámil ani ďalšie dôkazy ako sú list Burzy cenných papierov v Bratislave z 31. mája 1999, v ktorom sa táto vyjadruje k cene verejne neobchodovateľných akcií uvádzaného emitenta a poukázal na to, že v procesnom spise sa nenachádzajú všetky ponuky, ktoré mu ako maklérovi pri predaji akcií boli zaslané a ktoré z dôvodu nízkej cenovej ponuky vyradil.

Tiež vyslovil nesúhlas s pribratím auditora Ing. Š. K. do konania na podanie znaleckého posudku k hodnote prevedených akcií, pretože v tom čase bolo zapísaných v zozname znalcov minimálne päť znalcov z príslušného odboru. V tejto súvislosti konštatoval, že na hlavnom pojednávaní nebol oboznámený v spise sa nachádzajúci znalecký posudok Ing. J. T., ktorý je od skôr uvedeného znaleckého posudku diametrálne odlišný a odborné vyjadrenie doc. Ing. J. L., uznávaného odborníka v oblasti cenných papierov.

Konštatoval, že vyjadrenie súdu prvého stupňa k nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 159/2007, z 11. decembra 2007 „aj krajský súd ako celkom nesporné vidí, že exekučné konanie prebehlo a jeho rozhodnutie je právoplatné“... potvrdzuje, že celé exekučné konanie bolo vykonané v súlade so zákonom. To znamená, že exekútorka ani maklér žiaden zákon neporušili.

Ústavný súd v čase svojho rozhodovania disponoval dostatočným množstvom listinných dôkazov potrebných pre posúdenie, či exekučný súd, exekútorka alebo maklér v exekučnom konaní postupovali zákonným spôsobom a či akcie emitenta mohli byť exekvované. Ústavný súd určite exekučný poriadok ako aj zákon o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategických podnikov poznal a pretože ich porušenie nezistil, vo svojom náleze vyslovil, že exekúcia sa stala právoplatnou a vykonateľnou.

Napokon poukázal na § 36 ods. 2 zákona o cenných papieroch, z ktorého vyplýva, že správcom podľa odseku 1 môže byť len obchodník s cennými papiermi, ktorému takéto oprávnenie vyplýva z povolenia pôsobiť ako obchodník s cennými papiermi. Zmluvu o správe však maklér uzavrieť oprávnený nebol, pretože na to bol zo zákona vylúčený a obchodník s cennými papiermi, spoločnosť C. S., o. c. p., takúto zmluvu s vlastníkom akcií uzavretú nemal, a preto nemal dôvod jeho akcie spravovať.

Na podklade uvedených skutočností vyslovil názor, že vykonaným dokazovaním nebola preukázaná subjektívna ani objektívna stránka trestného činu, z ktorého bol uznaný za vinného, a preto jeho konanie ako trestný čin posúdiť nemožno.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok vo vzťahu k jeho osobe podľa § 258 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a písm. c/ Tr. por. zrušil a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný JUDr. M. K. napadnutý rozsudok označil za nesprávny predovšetkým preto, že prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní nemal k dispozícii celý vyšetrovací spis, z ktorého chýba vyše tisíc strán a ktorý je navyše chaoticky usporiadaný. Ešte pri oboznámení s výsledkami vyšetrovania bol vyšetrovací spis úplný a obsahoval aj dôkazy svedčiace v jeho prospech a taký ho pri podaní obžaloby mal k dispozícii aj prokurátor. Tieto dôkazy však boli

zo spisu odstránené, čím bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, a preto mal súd postupom podľa § 221 ods. 1 Tr. por. vec z hlavného pojednávania vrátiť prokurátorovi na došetrenie.

Nikdy nepopieral, že vypracoval zmluvu o budúcej zmluve. Zmluva však antidatovaná nebola, o čom svedčí aj jej dodatok č. 1, ktorý 10. decembra 1995 vyhotovila svedkyňa JUDr. B. K. a jeho existenciu úradnou pečiatkou potvrdil Daňový úrad vo Vranove nad Topľou. Dodatok č. 1 vylučuje vyhotovenie zmluvy o budúcej zmluve v neskoršom období, pretože k neexistujúcej zmluve vyhotovený byť nemohol.

Aj svedok J. K. potvrdil, že na požiadanie bol na Mestskom úrade vo Vranove nad Topľou, kde mu pracovníčka na kópiu listu vlastníctva napísala vyžiadané súpisné číslo. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že získať súpisné číslo bolo možné aj neformálne, krátkou cestou a v tejto súvislosti poukázal na výpoveď obžalovaného Ing. M. M., ktorému súpisné číslo pred vydaním rozhodnutia bolo oznámené telefonicky. Svedkyne M. M. a I. J. uviedli, že nemôžu s určitosťou vylúčiť, či v auguste 1995 neprišiel do kancelárie občan so žiadosťou o vydanie súpisného čísla. Krajskému súdu vyčítal, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vôbec nevyhodnotil dôkazy svedčiace v jeho prospech. O neobjektívnosti trestného stíhania už v štádiu prípravného konania svedčí aj uznesenie o vznesení obvinenia voči svedkovi J. K., ktoré bolo neskôr ako nezákonné zrušené. Ďalej uviedol, že ako advokát nezastupoval žalobcu I., s. r.o., v spore proti Slovenskej republike o náhradu škody a oprávneného v následnom exekučnom konaní a nebol prítomný pri žiadnych rokovaniach, na ktorých by sa jednalo o predaji nezákonne získaných akcií akciovej spoločnosti T.

Navrhol preto, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 226 písm. a/ Tr. por. ho spod obžaloby krajského prokurátora oslobodil. Alternatívne navrhol, aby bola vec v zmysle § 260 Tr. por. vrátená krajskému prokurátorovi na došetrenie.

Aj obžalovaný Ing. M. M. rovnako ako obžalovaný JUDr. M. K. v podanom odvolaní namietol, že pochybnosti o tom, že zmluva o budúcej zmluve bola antidatovaná boli odstránené výsluchom svedkyne JUDr. B. K. a dodatkom č. 1 k tejto zmluve, ktorý mal daňový úrad pri daňovej kontrole k dispozícii, o čom svedčí jeho pečiatka na dodatku. Že trestný čin nespáchal je preukázané aj tým, že on ani spoluobžalovaní neboli účastníkmi

konania o náhradu škody v konaní vedenom pod spisovou značkou 3 C 565/96 na Okresnom súde Vranov nad Topľou, ktorého rozhodnutie bolo potvrdené odvolacím aj dovolacím súdom, tak ako aj platnosť zmluvy o budúcej zmluve. Krajský súd nevzal do úvahy, že žiaden z obžalovaných nebol účastníkom exekučného konania a nebol v žiadnej súčinnosti so sudkyňou okresného súdu, s exekútkou, s maklérom, ani s pracovníkom strediska cenných papierov. Nebol ani vlastníkom akcií akciovej spoločnosti T. a ani exekúciu nenavrhol.

Prvostupňový súd tiež neprihliadol na jeho obhajobu, že nekonal ako fyzická osoba, ale ako konateľ spoločnosti S. V., s. r. o., pričom on ani spoločnosť žiadne výhody nezískali. Ako spoločnosť na strane kupujúceho, S. V., s. r. o., nebola účastníčkou konania proti Slovenskej republike o náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia Daňového úradu vo Vranove nad Topľou.

Oproti podanej obžalobe súd prvého stupňa navyše podstatným (nepripustným spôsobom) zmenil znenie skutkovej vety, čím došlo k zmene totožnosti skutku. Krajský súd sa nielenže v rozsudku nevysporiadal s dôkazmi svedčiacimi v jeho prospech, ale zamietol aj návrhy na doplnenie dokazovania. Neboznámil zmluvy a listiny týkajúce sa spoločnosti I. V., s. r. o., a S. V., s. r. o., ktoré boli políciou odňaté, z ktorých sa dalo zistiť používanie súpisného čísla aj pred 18. augustom 1995. Tieto dôkazy v spise chýbajú a okrem nich v ňom chýbajú aj iné listinné dôkazy svedčiace v jeho prospech. Skutkový stav veci nebol náležite zistený, čo napokon konštatoval už Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 25. mája 2006, sp. zn. 2 To 15/2005, v ktorom nariadil zistiť, kedy bol dodatok k zmluve o budúcej zmluve číslo 1 doručený na príslušný daňový úrad, zadovážiť príslušné rozhodnutia súdov a doplniť znalecký posudok o hodnotu akcií akciovej spoločnosti T. na základe zistenia aktuálnej hodnoty podľa zákona o cenných papieroch.

Rovnako ako obžalovaný JUDr. M. K. preto navrhol, aby ho najvyšší súd podľa § 226 písm. a/ Tr. por. oslobodil spod obžaloby alebo vec vrátil podľa § 260 Tr. por. prokurátorovi na došetrenie.

Obžalovaný Ing. V. M. bez bližšieho písomného odôvodnenia odvolania navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Krajský prokurátor podal odvolanie voči napadnutému rozsudku výlučne voči výrokom o trestoch, ktoré boli obžalovaným uložené.

Označil ich za neprimerane mierne, pretože nezodpovedajú mimoriadne vysokému stupňu spoločenskej nebezpečnosti konania obžalovaných a neplnia generálnopreventívnu funkciu. Podľa jeho názoru, krajský súd pri úvahách o tejto otázke dostatočne nezohľadnil stupeň organizovanosti, špecifické zahmlievacie pomoci zákonných postupov, prelievanie kapitálu a rodinnú a priateľskú previazanosť konania obžalovaných a spôsobenú výšku škody. Všetci obžalovaní úmyselnou trestnou činnosťou získali alebo sa snažili získať majetkový prospech. Peňažné tresty, vzhľadom na osobné a majetkové pomery obžalovaných sú neprimerane mierne a mali byť uložené vo vyššej výmere tak, aby zohľadňovali výšku spôsobenej škody a mali byť uložené aj obžalovaným Ing. JUDr. M. K. a Ing. P. Š. Prvostupňový súd pochybil tiež vo výroku o zaradení obžalovaných do nápravno-výchovnej skupiny, pretože dostatočne neprihliadol na závažnosť ich konania, ktorá vylučuje ich zaradenie do miernejšej nápravno-výchovnej skupiny. Prihliadnuc na ochranu spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, individuálnu a generálnu prevenciu, ako aj na represívnu stránku trestu mal súd prvého stupňa uložiť obžalovaným tresty odňatia slobody a peňažné tresty na hornej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby a na výkon uložených trestov ich zaradiť do tretej nápravno-výchovnej skupiny.

Navrhol preto napadnutý rozsudok podľa § 258 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušiť vo výroku o treste a v zmysle podaného odvolania podľa § 259 ods. 3 Tr. por. ho zmeniť v neprospech obžalovaných.

K odvolaniu krajského prokurátora sa vyjadrili obžalovaní Mgr. Ing. P. Š., Ing. M. M. a Ing. JUDr. M. K.

Obžalovaný Mgr. Ing. P. Š. v písomnom vyjadrení uviedol, že krajský prokurátor v obžalobe a v dôvodoch odvolania vychádzal z nepodložených a nedokázaných tvrdení a dohadov. Trestný čin nespáchal, majetkový prospech nezískal, ani sa ho nesnažil získať a v tomto smere poukázal na obsah svojho písomného odvolania. Z tohto dôvodu rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za nezákonné a nesprávne a odvolanie krajského prokurátora navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný Ing. M. M. a Ing. JUDr. M. K. v písomných vyjadreniach podaných prostredníctvom obhajcu uviedli, že napadnutý rozsudok je nezákonný. Hoci v záverečnej reči krajský prokurátor trval na obžalobe, v podanom odvolaní nenamietal, že prvostupňový súd u obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I. vypustil prevažnú časť skutkov a skutok v bode 1/ nanovo upravil a tým pozmenil jeho totožnosť. Neudržateľnosť obžalobou opísaného skutku sa súd snažil zachrániť očividne iba v ich neprospech. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že obžalovaní v prípade skôr označeného skutku konali s úmyslom sa obohatiť alebo, že by sa akokoľvek obohatili. Okrem špekulatívneho tvrdenia súdu, voči obžalovaným neexistuje žiaden relevantný dôkaz. Konštatovanie prokurátora, že tresty uložené v hornej polovici trestnej sadzby sú neprimerane mierne, nemá žiadne reálne opodstatnenie. Naopak v neprospech obžaloby vyznieva dĺžka ich trestného stíhania, ktoré bolo začaté v roku 1999 a rozsudok bol vyhlásený až v roku 2009. Tým bol porušený článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, že každý má právo na to, aby jeho vec bola verejne prejednaná nestranným súdom spravodlivo a v primeranej lehote. Poukázali na to, že krajský prokurátor sa v odvolaní nezaoberal, že zo spisu chýba cca 1800 strán, že v ňom nie sú originály listín alebo ich overené kópie a že súd neprihliadol k dôkazom svedčiacim v ich prospech. Nenamietol ani to, že na hlavnom pojednávaní boli odmietnuté návrhy na výsluch znalca a bolo upustené od vykonania ďalších dôkazov a u obžalovanej Ing. M. K. neboli zohľadnené dôvody, ktoré viedli k zastaveniu trestného stíhania sudkyne JUDr. R. V. napriek tomu, že išlo o súvisiace exekučné konanie. Snaha o spravodlivé posúdenie veci nemohla byť nahradená snahou o prísne potrestanie, keď spáchanie trestného činu vykonaným dokazovaním preukázané nebolo a nebola rešpektovaná zásada „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“.

Z týchto dôvodov odvolanie krajského prokurátora navrhli podľa § 256 Tr. por. zamietnuť a vo veci ďalej postupovať v zmysle ich odvolacích návrhov.

Obžalovaná Ing. JUDr. M. K. sa k odvolaniu krajského prokurátora vyjadrila aj sama. Poukázala na svoje odvolanie a navyše dodala, že povinnosťou prokurátora v trestnom konaní je dozor nad zachovávaním zákonnosti postupu vyšetrovateľa a policajných orgánov, ktorú si v posudzovanom prípade prokurátor nespĺnil. Prokuratúra mala možnosť vykonať všetky opatrenia pre to, aby nedošlo k prevodu vlastníctva do troch rokov od zistenia, že akcie akciovej spoločnosti T. nemohli byť prevedené na iného vlastníka. Táto možnosť jej vyplývala zo zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné

osoby. Napriek tomu prokurátor porušenie zákona neodstránil, čo len potvrdzuje, že exekúcia bola vykonaná v súlade so zákonom. Neexistuje žiaden dôkaz o tom, že exekúciou získala majetkový prospech a argumentácia krajského prokurátora na uloženie peňažného trestu je nad rámec zákona. Názor prokurátora o jej priaznivých majetkových pomeroch bez predloženia dôkazov je len hrubým zavádzaním súdu.

Podľa § 564 ods. 4 zákona č. 301/2005 účinného od 1. januára 2006 (Tr. por.) v znení neskorších predpisov, vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na krajský súd na vykonanie konania v prvom stupni pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vykoná konanie v prvom stupni príslušný krajský súd podľa doterajších predpisov. Konanie o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu vykoná najvyšší súd podľa doterajších predpisov.

Krajský prokurátor podal obžalobu na Mgr. Ing. Mgr. I. I. a spol. 30. novembra 2001, neskôr delegáciou podľa § 25 Tr. por. na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. januára 2002, sp. zn. Ndt 118/2001, bola vec prikázaná na prejednanie a rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline, ktorý obžalobu prijal 6. februára 2002.

V súlade s § 564 ods. 4 Tr. por. Najvyšší súd Slovenskej republiky vykonal konanie o podaných riadnych opravných prostriedkoch podľa zákona č. 141/1961 Zb. (Tr. por.) v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005.

Podľa § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a zistil, že

rozsudku predchádzali podstatné chyby konania spočívajúce v tom, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci a právo na obhajobu (§ 258 ods. 1 písm. a/ Tr. por.),

napadnutý rozsudok je nejasný, jeho skutkové zistenia nie sú úplné a súd sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por.) a

existujú pochybnosti o správnosti skutkových zistení, na objasnenie veci je potrebné niektoré dôkazy opakovať a vykonať aj ďalšie dôkazy a ich vykonanie pred odvolacím súdom by znamenalo nahrádzať činnosť súdu prvého stupňa (§ 258 ods. 1 písm. c/ Tr. por.).

Zistené vady nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí, a preto najvyšší súd po splnení prieskumnej povinnosti vo veci rozhodol na neverejnom zasadnutí (§ 263 ods. 1 písm. b/ Tr. por.).

Podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor), každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Podľa Čl. 6 ods. 3 Dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva:

c/ obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu,

d/ vypočúvať alebo dať vypočuť svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe.

Podľa Čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa Čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prierahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa Čl. 50 ods. 3 ústavy, obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 16 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 tretnosť činu sa posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Podľa § 2 ods. 1 Tr. por. nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený ináč, než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon.

Podľa § 2 ods. 4 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje niečo iné, postupujú orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti, musia trestné veci prejednávať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou.

Podľa § 2 ods. 5 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti svedčiace v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy, nečakajúc na návrh strán.

Podľa § 2 ods. 6 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

Podľa § 9 ods. 1 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní posudzujú predbežné otázky, ktoré sa v konaní vyskytnú, samostatne; ak je tu však o takej otázke právoplatné rozhodnutie súdu alebo iného štátneho orgánu, sú orgány činné v trestnom konaní takým rozhodnutím viazané, pokiaľ nejde o posúdenie viny obvineného.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov, možno konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť na samostatné konanie.

Podľa § 92 ods. 1 Tr. por. pred prvým výsluchom treba zistiť totožnosť obvineného, opýtať sa na jeho rodinné majetkové a zárobné pomery a predchádzajúce tresty, objasniť mu podstatu vzneseného obvinenia a poučiť o jeho právach. Obsah poučenia sa zaznačí v zápisnici.

Podľa § 89 ods. 2 Tr. por. za dôkaz môže poslúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo bolo získané zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

Podľa § 125 Tr. por. ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne vyloží, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak boli do rozsudku pojaté ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Podľa § 202 ods. 2 Tr. por. (okrem iných zákonných podmienok) v neprítomnosti obžalovaného môže sa hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že možno vec spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť i bez prítomnosti obžalovaného.

Podľa § 211 ods. 1 Tr. por. namiesto výsluchu svedka na hlavnom pojednávaní možno čítať zápisnicu o jeho výpovedi, ak súd nepokladá osobný výsluch za potrebný a prokurátor aj obžalovaný s tým súhlasia. Súhlas obžalovaného nie je potrebný, ak obžalovaný sám požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti. O tejto skutočnosti musí byť obžalovaný v predvolaní poučený.

Podľa § 24 zákona č. 36/1967 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov štátny orgán môže ustanoviť za znalca osobu, ktorá nie je zapísaná do zoznamu a má potrebné odborné predpoklady pre to, aby podala posudky a ktorá s ustanovením vyslovila súhlas,

- a) ak pre niektorý odbor nie je znalec do zoznamu zapísaný,
- b) ak znalec zapísaný do zoznamu nemôže úkon vykonať,
- c) ak by vykonanie úkonu znalcom zapísaným do zoznamu bolo spojené s neprímeranými ťažkosťami alebo nákladmi.

V konaní pred súdom prvého stupňa tieto ustanovenia dodržané neboli.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, došlo na viacerých hlavných pojednávaniach okrem iného, k porušeniu zákona v ustanovení § 202 ods. 2 Tr. por. a § 211 ods. 1 Tr. por., ktorého podstatou je zabezpečenie práva na obhajobu a zistenie skutočného stavu vecí v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie a spravodlivé rozhodnutie vecí.

Pred rozhodnutím o tom, či sa má hlavné pojednávanie vykonať v neprítomnosti obžalovaného alebo svedkov musí súd riešiť predovšetkým otázku, či dôkazná situácia v konkrétnej veci dovoľuje takýto postup z hľadiska spoľahlivého rozhodovania, t. j., či aj bez vypočutia obvineného alebo svedka a jeho súčinnosti pri dokazovaní na hlavnom pojednávaní bude možné dodržať ustanovenie § 2 ods. 5 Tr. por.

Zákonné podmienky § 202 ods. 2 Tr. por. a § 211 ods. 1 Tr. por. súd prvého stupňa na niektorých hlavných pojednávaniach objektívne nezhodnotil, pretože dostatočne nezvážil dôkaznú situáciu existujúcu vo veci pri podaní obžaloby, povahu, rozsah a právnu kvalifikáciu žalovaných skutkov, charakter a význam dôkazov vykonaných v prípravnom konaní, stanovisko obžalovaných k veci, k vykonaným dôkazom a spôsob ich obhajoby.

Na hlavnom pojednávaní 28. januára 2008 boli prítomní všetci obžalovaní, ktorí vyhlásili, že ak sa im nepodarí dostaviť na hlavné pojednávanie, budú súhlasiť s jeho vykonaním v ich neprítomnosti. Z tohto dôvodu sa ich súhlas vzťahoval na celé hlavné pojednávanie, ktoré z rôznych dôvodov muselo byť odročené.

Obžalovaní síce v súlade s § 202 ods. 4 Tr. por. požiadali o vykonanie hlavného pojednávania v ich neprítomnosti, avšak napriek tomu bol súd povinný skúmať, či sú zákonné podmienky pre jeho vykonanie uvedené v § 202 ods. 2 Tr. por. splnené, teda, či je splnená materiálna podmienka, že vec je možné spoľahlivo rozhodnúť aj bez ich prítomnosti na hlavnom pojednávaní. Uvedené platí o to viac, že všetci obžalovaní spáchanie skutkov popreli a k dôkazom svedčiacim proti nim mali vážne výhrady.

Hlavné pojednávanie 13. júna 2008 bolo vykonané aj v neprítomnosti obžalovaného Ing. V. M., ktorý spáchanie skutkov poprel napriek tomu, že bol na ňom vykonaný výsluch svedkyne E. T., teda významný dôkaz pre posúdenie viny obžalovaného v bode 1/ napadnutého rozsudku.

V jeho neprítomnosti bolo vykonané aj hlavné pojednávanie 2. septembra 2008. Na tomto hlavnom pojednávaní boli tiež vykonané dôkazy významné pre posúdenie viny obžalovaného výsluchmi svedkov JUDr. B. K. ku skutku v bode 1/ napadnutého rozsudku a svedkov MUDr. K. G. a Ing. P. G. ku skutku v bode 4/ napadnutého rozsudku, ktorých výsluchy pre nedodržanie ustanovení Trestného poriadku, na ktoré bude poukázané v ďalšej časti tohto rozhodnutia, navyše neboli vykonané v súlade so zákonom, a preto ich bude potrebné na hlavnom pojednávaní vykonať znovu.

V neprítomnosti obžalovaných z bodu 1/ napadnutého rozsudku bolo na hlavnom pojednávaní 3. septembra 2008 vykonané dokazovanie len prečítaním svedeckých výpovedí, ktoré sú významné pre posúdenie ich viny (svedkov Ing. D. J., Ing. E. N. a Ing. J.K.) a obžalovaní nemali možnosť sa na hlavnom pojednávaní k týmto dôkazom vyjadriť.

Hlavné pojednávanie 24. septembra 2008 bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaných JUDr. M. K. a Ing. JUDr. M. K. napriek tomu, že na ňom boli prečítané mnohé svedecké výpovede, najmä ohľadne skutku v bode 1/ týkajúce sa obžalovaného JUDr. M. K. (výpovede svedkýň Ing. E.N., Ing. D. J., A. R., M. K.), odborné vyjadrenia z č. l. 855-882, 882/214-882/216, rozsudok 882/255-882/262, ale aj viaceré dôkazy viažuce sa ku skutku v bode 2/ napadnutého rozsudku, z ktorého bola uznaná za vinnú obžalovaná Ing. JUDr. M. K., ku ktorým sa neprítomní obžalovaní nemali možnosť vyjadriť.

Aj hlavné pojednávanie 29. októbra 2008 bolo vykonané v neprítomnosti obžalovanej Ing. JUDr. M. K., hoci boli na ňom oboznámené listinné dôkazy (č. l. 1549-1550) o vykonanej exekúcii, teda o skutku, spáchanie ktorého sa obžalovanej kladie za vinu.

Napriek tomu, že aj obžalovaní z bodu 1/ napadnutého rozsudku namietli osobu znalca a ním vyčíslenú hodnotu 647 ks akcií bol znalec na hlavnom pojednávaní 5. júna 2009

vypočutý v ich neprítomnosti. Vzhľadom na výšku trestu, ktorý v prípade uznania viny obžalovaným hrozí, závažnosť tohto dôkazu a s prihliadnutím na už vyslovený názor najvyššieho súdu v rozhodnutí z 25. mája 2006, sp. zn. 2 To 15/2005, ktorým prikázal doplniť znalecký posudok o aktuálnu hodnotu akcií T., a. s., podľa zákona o cenných papieroch, nemožno konštatovať, že vykonanie tohto dôkazu pre jeho povahu a charakter, význam a celkové objasnenie okolností významných pre rozhodnutie, bolo možné aj bez prítomnosti obžalovaných.

Na hlavnom pojednávaní 23. júna 2009 po tom, čo krajský súd návrhy obžalovaných na doplnenie dokazovania zamietol, vyhlásil dokazovanie za skončené a predseda senátu obžalovaným udelil slovo na záverečné reči a posledné slovo.

Podľa § 216 ods. 1 Tr. por. ak niet ďalších dôkazných návrhov alebo ak súd rozhodol, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú, vyhlási predseda senátu dokazovanie za skončené a udelí slovo na záverečné reči.

Podľa § 217 Tr. por. po skončení záverečných rečí a pred odchodom na záverečnú poradu udelí predseda senátu obžalovanému posledné slovo.

Obžalovaný nemusí predniesť záverečnú reč, avšak musí mu byť udelené slovo, aby mohol toto právo využiť. Obžalovaný má právo na posledné slovo bezprostredne pred tým, než sa senát odoberie na záverečnú poradu. Slovo sa mu udelí aj v prípade, že predtým nevyužil právo na záverečnú reč, alebo zaňho záverečnú reč predniesol obhajca.

Účelom posledného slova je umožniť obžalovanému uplatnenie vlastnej obhajoby v tých smeroch, ktoré považuje za dôležité a naposledy tak môže ovplyvniť vo svoj prospech úvahy súdu bezprostredne pred jeho rozhodnutím.

V tomto ustanovení ide o ďalšie rozvinutie ústavného práva obvineného zaručeného článkom 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.

Toto právo bolo obžalovanému Ing. V.M. odňaté, čím došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu a spravodlivý proces. Záverečnú reč za neprítomných obžalovaných JUDr. M. K. a Ing. V.M. predniesol len ich obhajca (č. l. 1912 a písomne 29. júna 2009, č. l. 1992).

Na hlavnom pojednávaní 23. júna 2009 došlo k porušeniu ustanovení Trestného poriadku aj vo vzťahu k obžalovanému Mgr. Ing. Mgr. I. I.

Po zamietnutí návrhov na doplnenie dokazovania zo strany obžalovaných, obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. požiadal o slovo. Z obsahu zápisnice (č. l. 1909-1911) vyplýva, že obžalovaný sa rozhodol vypovedať a postupne sa vyjadroval k jednotlivým bodom obžaloby. Je zrejmé, že mu bola daná možnosť sa k obvineniu vyjadriť.

Obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. I. po otvorení hlavného pojednávania 28. januára 2008 po zákonom poučení v zmysle § 33 ods. 1, § 65, § 92 ods. 2, § 93 ods. 1 Tr. por. uviedol, že trvá na svojich vyjadreniach z prípravného konania a zatiaľ vypovedať nechce.

Výsluch obvineného je jedným z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku. Dôkaz výsluchom obžalovaného na hlavnom pojednávaní musí byť vykonaný spôsobom, ktorý určuje trestný poriadok (§ 92, § 207 Tr. por.).

K výpovedi a k priznaniu, nesmie byť obvinený žiadnym spôsobom donútený. Obvinený nie je povinný vypovedať. Ide o zdôraznenie všeobecne platnej zásady (Čl. 40 ods. 4 Ľudských práv a slobôd) vyjadrenej i v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku (§ 33 ods. 1 veta prvá).

Obvinený má právo vždy sám rozhodnúť, či bude vypovedať alebo či vypovedať odmietne. Taktiež má právo do skončenia dokazovania prihlásiť sa o slovo a vypovedať v ktoromkoľvek štádiu trestného konania a aj pred odvolacím súdom.

Pred výsluchom, však obvinený musí byť poučený o svojich právach v zmysle Trestného poriadku. Účelom poučenia obvineného o jeho právach je rovnako možnosť plného uplatnenia obhajoby v priebehu celého trestného stíhania. Základnou zásadou trestného konania (§ 2 ods. 13 Tr. por.) je povinnosť orgánov činných v trestnom konaní poučiť obvineného v každom štádiu trestného stíhania o jeho právach, umožňujúcich mu plné uplatnenie obhajoby. Primerané poučenie je potrebné upraviť podľa štádia trestného stíhania, v ktorom sa vec nachádza, podľa povahy vykonaného úkonu a podľa okolností prípadu. Primerané poučenie je preto potrebné dať obvinenému pri každom jeho výsluchu nielen

pri prvom. Vzhľadom aj na odstup času do prvého poučenia obžalovaného o jeho právach na hlavnom pojednávaní 28. januára 2008, teda s odstupom času jeden a pol roka, bolo potrebné v súlade s Trestným poriadkom obžalovaného poučiť, keď sa v záverečnej fáze trestného stíhania rozhodol, že chce vo veci vypovedať.

Obsah poučenia sa musí vždy poznamenať do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Z jej obsahu z 23. júna 2009 (č. l. 1908) nevyplýva, či bol obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. I. pred výsluchom poučený, v akom rozsahu a nie je z nej ani zrejmé jeho vyjadrenie k poučeniu, najmä či mu porozumel.

Zo zápisnice taktiež nemožno zistiť, ako sa prítomní obžalovaní na hlavnom pojednávaní k jeho výpovedi vyjadrili (§ 214 Tr. por.).

Vytýkané porušenia ustanovení trestného poriadku bude musieť súd prvého stupňa pri opätovnom prejednaní veci odstrániť a hlavné pojednávanie vykonať v súlade so zákonom. Najmä dôsledne rešpektovať ustanovenie § 202 ods. 2 Tr. por. a § 211 ods. 1 Tr. por. a dôsledne zvažovať, či vykonanie, respektíve opakovanie dôkazov významných pre posúdenie viny, možno vykonať v neprítomnosti obžalovaných a len prečítaním výpovedí svedkov.

Výrok o vine obžalovaných JUDr. M. K., Ing. M. M. a Ing. V. M. krajský súd založil na tom, že zmluva o budúcej zmluve z 18. augusta 1995, ktorá bola podkladom pre neskorší nárok spoločnosti I. V., s. r. o., na náhradu škody voči Slovenskej republike – Ministerstvu financií Slovenskej republiky bola antidatovaná. Záver o antidatovaní zmluvy, ktorú vyhotovil obžalovaný JUDr. M. K. a podpísali Ing. V. M. za spoločnosť I. V., s. r. o., a Ing. M. M. za spoločnosť S. V., s. r. o., podľa názoru súdu prvého stupňa možno oprieť o výpovede viacerých svedkov a listinné dôkazy nachádzajúce sa v procesnom spise.

Z nich poukázal na výpovede svedkov Ing. D. J., Ing. E. N. a Ing. J. K., že v čase rokovaní so zástupcami spoločnosti I. V. v roku 1995, ktorými boli obžalovaní Mgr. Ing. Mgr. I. I., Ing. V. M. a svedok M. K., nebola žiadna zmienka o predaji nehnuteľnosti napriek tomu, že dôvodom jej predaja mali byť nesplatené úvery spoločnosti I. Slovenskej sporiteľni. Svedkyne potvrdili, že o predaji nehnuteľnosti rokovali až v apríli 1996. Svedok uviedol, že ani daňový úrad vo Vranove nad Topľou v tom čase nemal vedomosť o zamýšľanom predaji

nehnutelnosti, ktorá bola predmetom záložného práva daňového úradu a o tomto sa dozvedel až v októbri 1996. Spoločnosť I. o súhlas s prevodom nehnuteľnosti správcu dane nikdy nepožiadala.

Svedkyne E. T. a A. K., pracovníčky Mestského úradu vo Vranove nad Topľou potvrdili, že po obdržaní písomnej žiadosti z 19. januára 1996 o pridelenie súpisného čísla sa vzhľadom na okolnosti prípadu o ďalšom postupe (možnosti pridelenia nového súpisného čísla) informovali na obvodnom úrade. Bol to prvý takýto prípad, pretože súpisné čísla tak, ako to bolo uvedené v písomnej žiadosti sa pridelit' nedali. Svedkyne uviedli, že informácie o súpisných číslach vopred dávali len pre plynárov. Náhodne vypočítať orientačné číslo, ktoré bude pridelené nebolo možné, lebo orientačné čísla 70 a 72 mohli byť pridelené aj opačne. Navyše žiadosť smerovala k prideleniu súpisného čísla a nebolo možné predvídať, že toto pridelené nebude a že pridelené budú len dve nové orientačné čísla.

Svedkyňa I. M., pracovníčka Obvodného úradu životného prostredia vo Vranove nad Topľou potvrdila, že vybavovala žiadosť o pridelenie súpisného čísla (nie orientačného) na halu Slovenky. Písomnú žiadosť dostala 26. januára 1996 a stanovisko napísala 29. januára 1996.

Na zmluve o budúcej zmluve z 18. augusta 1995 je okrem iného uvedené aj číslo nehnuteľnosti na LV 1682, výrobná hala č. súp. 542/72, ktoré v údajnom čase uzatvorenia tejto zmluvy ešte nejestvovalo, pretože bolo pridelené až 30. januára 1996 na podklade žiadosti o pridelenie súpisného čísla z januára 1996.

Obžalovaní Ing. V. M. a Mgr. Ing. Mgr. I. I. od novembra 1995 do 31. novembra 1996 disponovali s nehnuteľnosťou, ktorá mala byť údajne predmetom zmluvy o budúcej zmluve, ale o tejto zmluve nikdy nehovorili a práve naopak, obžalovaný Ing. V. M. pri podpise zmluvy č. 1 o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a obmedzení prevodu nehnuteľnosti so Slovenskou sporiteľňou, a. s., Bratislava, MsP Pezinok z 31. januára 1996 vyhlásil, že na nehnuteľnosti neviaznu žiadne iné záväzky okrem tiarch uvedených na LV č. X z 15. decembra 1995. Ani v júni 1996 na rokovaní s Ústredným daňovým riaditeľstvom v Banskej Bystrici škodu nedefinovali. Obžalovaný Ing. V. M. na hlavnom pojednávaní 24. októbra 1996 potvrdil, že písomne zmluvu o budúcej zmluve

uvádzali až v liste z 28. júna 1996. Riaditeľom S. bol v kritickom čase svedok Ing. M. H., ale ani on o plánovanej kúpe nehnuteľnosti nebol informovaný.

Krajský súd upriamil pozornosť aj na nasledovné skutočnosti.

Konateľom spoločnosti I. V., s. r. o., bol v čase od 29. novembra 1993 do 29. januára 1996, teda aj v čase údajného uzatvárania zmluvy o budúcej zmluve svedok M. K. Zmluvu však podpísal obžalovaný Ing. V. M., ktorý bol konateľom firmy až od 30. januára 1996 do 2. septembra 1997, a tak bolo potrebné jeho splnomocnenie na uzatvorenie spornej zmluvy. Podľa obžaloby dátum na tomto splnomocnení s najväčšou pravdepodobnosťou napísal obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. I. Dokazovanie sa preto do veľkej miery zaoberalo práve týmto splnomocnením a podľa odborného vyjadrenia je pravdepodobné dokonca menenie dátumu, nie je však istý autor tohto písma. Z tohto dôvodu bez ďalších dôkazov nemohol súd prijať v celosti, najmä pokiaľ ide o obžalovaného Mgr. Ing. I., skutok opísaný obžalobou. Napokon k zápisu dátumu sa dodatočne priznal svedok JUDr. J. S., ktorý sa však nepamätal, kedy tak urobil.

Napriek tomu, že 30. októbra 1995 S. údajne vyzvala I. na uzavretie kúpnopredajnej zmluvy, tento až 5. júna 1996 žaloval na súde S. o čiastočnú neplatnosť zmluvy, pokiaľ išlo o zmluvnú pokutu. Žaloba došla súdu 7. júna 1996, dve súdne pojednávania prebehli už 12. a 20. júna 1996, kedy bola žaloba zamietnutá. Bez ohľadu na neobvykle rýchle súdne konanie, celý súdny spor sa javí ako rýdzo formálny. Navrhovateľ nič osobitné netvrdil a nenavrhol, ale naopak vypovedal, že každý bod uzavretej zmluvy mu bol pri uzatváraní jasný. Možno vysloviť, že za takýchto okolností navrhovateľ neočakával a ani nemohol očakávať, že by súd jeho návrhu vyhovel.

Hoci rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť až 16. júla 1996, po zrušení rozhodnutia o predbežnom opatrení správcom dane dňa 24. júna 1996, kúpna zmluva medzi I. a S. bola uzavretá dňa 25. júna 1996.

Zmluvná pokuta bola za 233 dní omeškania 116,5 % dohodnutej kúpnej ceny, teda 66 917 447 Sk. Pokutu, podľa zmluvy však najviac do výšky kúpnej ceny, podľa zmluvy predávajúci zaplatil kupujúcemu formou započítania. Tak sa stalo, že nehnuteľnosti prešli z jednej spoločnosti na druhú celkom bez pohybu peňazí, teda bezodplatne.

Ešte pred právoplatnosťou rozsudku okresného súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba o čiastočnú neplatnosť zmluvy o budúcej zmluve, 8. júla 1996 žaloval I. Slovenskú republiku – Ministerstvo financií o náhradu škody 57 687 455 Sk + 17,6 %-tný úrok z omeškania, lebo zmluvnú pokutu zaviniť štát (daňový úrad).

Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 3 C 565/96, z 13. januára 1997 bol žalovaný Slovenská republika – Ministerstvo financií, Štefanovičova 5, Bratislava, zaviazaný zaplatiť žalobcovi I. V. sumu 57 687 455 Sk so 17,6 %-ným úrokom od 16. júla 1996 do zaplatenia od právoplatnosti rozsudku.

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3 Co 159/97, z 25. septembra 1997 bol tento výrok upravený tak, že žalovaný Slovenská republika – Ministerstvo financií má zaplatiť žalobcovi sumu 43 265 591 Sk, ďalej 17,6 %-ný úrok od 1. januára 1997 a trovy konania 179 550 Sk.

Následné dovolanie Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol uznesením sp. zn. 5 Cdo 4/98 zo 4. marca 1998, lebo nezistil jeho prípustnosť, a tak sa vecnou správnosťou rozhodnutia krajského súdu nezaoberal. Nie je preto pravdivé tvrdenie obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I., že Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil, že exekúcia prebehla v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Zo skutkovej vety v bode 1/ napadnutého rozsudku (jej posledného odseku) vyplýva, že obžalovaní Ing. V. M., Ing. M. M. a JUDr. M. K. získali nárok na 43 265 591 Sk (1 436 154,50 eur) s príslušenstvom (17,6 % úrok od 1. januára 1997 a trovy konania 179 550 Sk), pričom sa pokúšali získať nárok na 57 687 455 Sk (1 914 873 eur) s príslušenstvom.“

Uvedené nezodpovedá skutočnému stavu veci, pretože z rozhodnutí Okresného súdu Vranov nad Topľou z 13. januára 1997, sp. zn. 3 C 565/96, a Krajského súdu v Prešove z 25. septembra 1997, sp. zn. 3 Co 159/97, vyplýva, že sumu 43 265 591 Sk s príslušenstvom získala spoločnosť I. V., s. r. o.

Je teda zrejmé, že nie obžalovaní konaním v bode 1/ napadnutého rozsudku mali získať nárok na 43 265 591 Sk (1 436 154,50 eur s príslušenstvom 17,6 %-ný úrok

od 1. januára 1997 a trovy konania 179 550 Sk), pričom sa mali pokúsiť získať nárok na 57 687 455 Sk (1 914 873 eur) s príslušenstvom, ale žalobca, spoločnosť I. V., s. r. o., a to konaním, ktorého sa mali spôsobom opísaným v skutkovej vete v bode 1/ napadnutého rozsudku dopustiť obžalovaní.

Podľa názoru najvyššieho súdu pre náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (§ 2 ods. 5 Tr. por.) je potrebné vykonané dokazovanie doplniť o ďalšie dôkazy.

Krajský prokurátor podal obžalobu v bode 1/ na Mgr. Ing. Mgr. I. I. pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a jej podanie voči obžalovanému založil v podstate na odbornom vyjadrení Kriminalistického a expertízneho ústavu v Bratislave, že s najväčšou pravdepodobnosťou dátum na plnomocenstve pre Ing. V. M. napísal tento obžalovaný. Poukázal tiež na postavenie obžalovaného v spoločnostiach, ktoré uzavreli zmluvu o budúcej zmluve, vzťahy medzi obžalovanými a medzi dotknutými spoločnosťami a aj medzi ďalšími vo veci zainteresovanými osobami. Krajský súd však „z dôvodu, že nie je istý autor písma, nemohol prijať v celosti, najmä pokiaľ ide o obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I. skutok opísaný obžalobou, pretože k zápisu dátumu sa dodatočne priznal svedok JUDr. J. S.“.

Výrok o vine obžalovaných v bodoch 1/, 2/, 3/, 4/ a 5/ prvostupňový súd okrem iného odôvodnil aj tým, že obžalovaní buď antidatovali zmluvu o budúcej zmluve, že základom, počiatkom všetkých právnych úkonov bol protiprávny úkon kvalifikovaný ako úmyselný trestný čin podvodu tak, ako je uvedený v bode 1/ napadnutého rozsudku alebo, že vedeli, že akcie boli získané trestným činom.

Z týchto dôvodov bude potrebné znovu na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení vypočuť obžalovaných Mgr. Ing. Mgr. I. I., Ing. M. M. a Ing. V. M. a JUDr. M. K. Ich výsluch v prípade, ak nevyužijú svoje právo a neodmietnu vypovedať, bude potrebné zamerať na dôsledné objasnenie dôvodov a okolností uzavretia zmluvy o budúcej zmluve.

Vykonaným dokazovaním bolo totiž preukázané, že zmluva o budúcej zmluve medzi spoločnosťami I. V., s. r. o., a S. V., s. r. o., obe so sídlom

H., Vranov nad Topľou, mala byť uzavretá na žiadosť spoločnosti S. a zmluvné strany nútila, aby ju brali vážne (výpoveď obžalovaného Ing. V. M. v prípravnom konaní z 11. júla 2000). Obžalovaní Ing. V. M. a Ing. M. M. pritom vypovedali, že spoločnosť I. chcela nehnuteľnosť predať z dôvodu uhradenia meškajúcich splátok Slovenskej sporiteľni a spoločnosť S. na jej kúpu nemala dostatok finančných prostriedkov. V týchto spoločnostiach alebo v spoločnostiach ich ovládajúcich mal mať rozhodujúce postavenie obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. I. Výsluchmi obžalovaných je preto potrebné objasniť, prečo za daných okolností musela byť medzi týmito spoločnosťami uzavretá zmluva o budúcej zmluve, keď jej nedodržanie bolo navyše sankcionované neobvykle vysokými úrokmi z omeškania. Ak je pravdou, že rozhodujúce postavenie v nich mal obžalovaný I., tak dôvod pre jej uzavretie neexistoval. Zmluva o budúcej zmluve mala byť uzavretá z dôvodu právnej istoty najmä S. V., s. r. o., ale za skôr uvedených okolností jej právna istota ohrozená nebola.

V súlade s odvolacími námietkami obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I. je však potrebné zadovážiť do spisu výpisy z obchodného registra všetkých spoločností významných z hľadiska uzavretia zmluvy o budúcej zmluve (teda nielen spoločnosti I. a S., ale prípadne aj spoločností ich ovládajúcich) v čase jej uzavretia, ich obsah na hlavnom pojednávaní oboznámiť a tak sa vyrovnáť s obhajobou obžalovaného, že spoločnosti, ktoré boli zmluvnými stranami uzavretej zmluvy v tom čase neovládali.

Doposiaľ vykonaným dokazovaním nebol objasnený ani dôvod, pre ktorý spoločnosť I. V., s. r. o., súrila uzatvorenie kúpnopredajnej zmluvy, keď mala so Slovenskou sporiteľňou, a. s., Pezinok, uzavreté dve úverové zmluvy v roku 1994, kde záložným bremenom bola predmetná nehnuteľnosť vo vlastníctve uvedenej spoločnosti. O zamýšľanej kúpe – predaji nehnuteľnosti neboli informované pracovníčky sporiteľne Ing. D. J. a Ing. E. N., riaditeľ kupujúceho, S. V., s. r. o., svedok Ing. M. H., správca dane a ani Ústredné daňové riaditeľstvo v Banskej Bystrici. Nemali vedomosť ani o škode, ktorá spoločnosti I. V., s. r. o., v prípade neuzatvorenia kúpnopredajnej zmluvy hrozila. Prvé informácie, že nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom záložného práva má byť predaná, boli z apríla 1996 (svedkyňa Ing. D. J. a Ing. E. N.) a z októbra 1996 (svedok Ing. J. K. z Daňového úradu vo Vranove nad Topľou).

Niet pochybnosti o tom, že 19. januára 1996 spoločnosť S. V., s. r. o., a I. V., s. r. o., požiadali Mestský úrad vo Vranove nad Topľou o pridelenie súpisného čísla na predmetnú

nehnutelnosť (č. 1. 177 zv. I, príloha B) hoci obžalovaný Ing. M. M. namietol, že žiadosť nepodpísal.

Zistené skutočnosti, by vo svojom súhrne mohli nasvedčovať pre záver, že zmluva o budúcej zmluve z 18. augusta 1995 nemohla byť v uvedený deň uzavretá. Obžalovaní však antidatovanie zmluvy popierajú a na svoju obhajobu uvádzajú, že 10. decembra 1995 bol JUDr. B. K. vyhotovený dodatok k zmluve o budúcej zmluve, ktorý správca dane mal pri výkone daňovej kontroly k dispozícii. Tento dodatok nachádzajúci sa na č. 1. 12 vo zväzku I – T. 1A, síce JUDr. B. K. podpísaný nie je, avšak je opatrený pečiatkou správcu dane.

Napriek príkazu najvyššieho súdu v jeho ostatnom rozhodnutí z 25. mája 2006, sp. zn. 2 To 15/2005, z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní vo vzťahu k tomuto skutku nevyplýva, kedy bol uvedený dodatok daňovému úradu doručený.

Na objasnenie tejto otázky je potrebné na hlavnom pojednávaní vypočuť pracovníčky správcu dane, ktoré daňovú kontrolu vykonali. Podľa zistenia najvyššieho súdu by malo ísť o V. J. a A. D. Výsluchom týchto svedkýň bude potrebné zisťovať, či pri výkone daňovej kontroly, ktorá začala 7. decembra 1995 mali dodatok č. 1 k dispozícii a či naň dali na ňom sa nachádzajúcu pečiatku. Ich výsluch je potrebné zamerať aj na skutočnosť, či mali k dispozícii samotnú zmluvu o budúcej zmluve a ak áno prečo táto nie je tiež opečiatkovaná. Svedkyne nech sa vyjadria aj k tomu, či súčasťou daňovej kontroly vo všeobecnosti sú alebo v danom prípade boli aj právnické listiny platiteľa dane, ktorou dodatok č. 1 k zmluve o budúcej zmluve nepochybne je. Zároveň je potrebné pokúsiť sa zistiť, či im bola pridelená pečiatka daňového úradu s číslom 1, ktorá sa na dodatku nachádza, či táto podľa dokladov daňového úradu vôbec existovala, pretože všetky doklady správcu dane nachádzajúce sa spise majú iné číselné označenie a či nebolo povinnosťou alebo zvykom opečiatkované doklady opatriť aj podpisom kontrolného orgánu.

Aj keď prokurátor a obžalovaní s prečítaním viacerých svedeckých výpovedí z prípravného konania, významných pre posúdenie otázky viny obžalovaných súhlasili, podľa názoru najvyššieho súdu pre takýto postup neboli splnené zákonné podmienky.

Preto je na hlavnom pojednávaní potrebný aj výsluch svedkýň Ing. D. J., Ing. M. Š. a Ing. E. N., pracovníčok Slovenskej sporiteľne, a. s., pobočky Pezinok, najmä na okolnosť, či mali vedomosť o existencii zmluvy o budúcej zmluve, kedy sa o nej dozvedeli a či so zástupcami (ktorými) skôr uvedených spoločností o tejto pri rokovaní o splatení poskytnutých úverov a kedy rokovali.

Pre náležité zistenie skutkového stavu je navyše potrebné vypočuť na hlavnom pojednávaní aj svedka Ing. J. K. z Daňového úradu vo Vranove nad Topľou ku skutočnostiam, ktoré boli predmetom jeho výsluchu v prípravnom konaní.

Krajský súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie aj výsluchom svedkýň A. K. a E. T., o ktorých výpovede tiež oprel výrok o vine obžalovaných. Pri vykonaní týchto dôkazov však nebol dôsledný. Je pochopiteľné, že pre odstup času od skutku, ktorý mal byť spáchaný sa svedkyne na všetky okolnosti prípadu pamätať nemôžu, a preto bolo potrebné prečítať ich výpovede z prípravného konania. V tomto štádiu trestného stíhania boli svedkyne vypočuté viackrát. V zápisnici z hlavného pojednávania z 5. mája 2008 (č. l. 1291) a z 13. júna 2008 (č. l. 1331) je uvedené, že sa číta zápisnica o výsluchu svedkyne z prípravného konania. Nie je v nej však uvedené, ktoré výpovede svedkýň boli prečítané. Výpovede svedkýň z prípravného konania sú zaprotokolované na č. l. 164-167, ale aj na č. l. 455-456, 513-517 (svedkyne A. K.) a na č. l. 159-163, 459-460, 533-538 (svedkyne E. T.). Zistenie tejto skutočnosti je významné o to viac, že v prípravnom konaní boli svedkyne vypočuté aj pred vznesením obvinení obžalovaným, ktorí tak nemohli uplatniť svoje právo na obhajobu prostredníctvom obhajcov prítomných pri vykonaní týchto dôkazov po vznesení obvinia obžalovaným. Preto je potrebné, aby krajský súd tieto dôkazy vykonal zákonným spôsobom a v prípade ak svedkyne si na obsah dôležitých skutočností nebudú celkom pamätať, prečítať tie výpovede svedkýň, ktoré boli vykonané po vznesení obvinenia obžalovaným, pri ktorých boli obhajcovia obžalovaných prítomní alebo boli o týchto úkonoch trestného konania riadne a včas upovedomení.

Na objasnenie spôsobu oznámenia orientačného čísla k nehnuteľnosti, ktorej odpredaj mal byť predmetom zmluvy o budúcej zmluve je potrebné na hlavnom pojednávaní vypočuť aj svedka A. R.

V neposlednom rade je potrebné oboznámiť aj obsah pripojeného spisového materiálu KV-54/20-98 a tým preveriť obhajobné námietky obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I.I. Najvyšší súd pri oboznámení sa s jeho obsahom zistil, že napríklad námietka obžalovaného, že svedok Ing. J. K. klame (jeho výpoveď z prípravného konania bola na hlavnom pojednávaní 3. septembra 2008 len prečítaná), pretože v prípade obžalovaného J. K. vypovedal inak, je neopodstatnená. Svedok Ing. J. K. v tejto veci nevypovedal (č. l. 19 z 12. októbra 1998, sp. zn. KV-54/20-98).

Pre úplnosť k tomuto skutku najvyšší súd poznamenáva, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku nesprávne na č. l. 16 a 17 uviedol, že Slovenská sporiteľňa, a. s., Pezinok 31. januára 1996 podpísala v poradí už tretiu úverovú zmluvu v tomto prípade na sumu 9,5 milióna korún so spoločnosťou S. Správne malo byť uvedené, že zmluvu uzavrela spoločnosť S. T. V., s. r. o., ktorá je inou spoločnosťou ako S. V., s. r. o.

K obsahu zmluvy č. 1 o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a obmedzeniu prevodu nehnuteľnosti zo skôr uvedeného dňa je potrebné obžalovaného Ing. V. M. požiadať o vysvetlenie, z akého dôvodu v článku II bod 3 ako záložca vyhlásil, že na nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom zmluvy o budúcej zmluve neviaznu žiadne záväzky, keď už v tom čase mala byť podpísaná zmluva o budúcej zmluve, týkajúca sa tejto nehnuteľnosti.

V tejto súvislosti a v súvislosti s obhajobnými námietkami obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I. bude potrebné zaobstarať aj výpis z obchodného registra a spoločenskú zmluvu z času podpísania tretej úverovej zmluvy a tak zistiť, kto bol oprávnený za spoločnosť podpisovať.

Na preverenie obhajoby obžalovaného Ing. M. M., že ako konateľ tejto spoločnosti bol oprávnený aj bez súhlasu valného zhromaždenia sám rozhodnúť o kúpe nehnuteľnosti a spôsobe jej financovania, bude úlohou súdu zaobstarať a na hlavnom pojednávaní oboznámiť aj spoločenskú zmluvu spoločnosti S. V., s. r. o., a posúdiť tak pravdivosť jeho výpovede, pretože nie je obvyklé, aby o majetkových otázkach obchodných spoločností rozhodoval len konateľ a nie valné zhromaždenie spoločnosti.

Na záver k tomuto skutku najvyšší súd poznamenáva, že prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vôbec nehodnotil výpovede svedkov J.K., JUDr. J. S., JUDr. B. K., ktorí na hlavnom pojednávaní obhajobu obžalovaných potvrdili. Preto je v tejto časti napadnutý rozsudok nejasný a nezodpovedá ustanoveniu § 125 Tr. por.

Výrok o vine obžalovanej Ing. JUDr. M. K. krajský súd založil na tom, že základom všetkých právnych úkonov, ktoré predchádzali súčasnému stavu, bol protiprávny úkon, kvalifikovaný ako úmyselný trestný čin podvodu tak, ako je uvedený v bode 1/ napadnutého rozsudku, ktorý vytvoril predpoklady pre ďalšie protiprávne úkony obžalovanej ako súdnej exekútky. Obžalovaná ako osoba znalá práva musela vedieť, že vykonala exekúciu na majetok iného ako povinného a pri jej vedomosti prinajmenšom o „menovitej“ hodnote jednej akcie T. vo výške 1 milión korún (napr. z dokladu, ktorým je „oznámenie zrealizovania predaja cenných papierov“) a predaji kontrolného balíka akcií za cenu podstatne nižšiu cenu, ako je uvedená v záveroch podaného znaleckého posudku, je preukázaný jej úmysel spáchať trestný čin, z ktorého bola v bode 2/ napadnutého rozsudku uznaná vinnou.

Upriamil pozornosť na dátum vzniku spoločnosti C. S., a. s. (5. septembra 1996), a jej štatutárnych zástupcov, ktorými boli obžalovaní Mgr. Ing. I., Ing. V. M. a J. I., brat obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I., na splnomocneného zástupcu tejto spoločnosti, ktorým bol od 5. septembra 1998 obžalovaný Ing. P. Š., ktorý uzatváral komisionársku zmluvu s exekútkou ako i to, že výber subjektov, ktoré mali nadobudnúť akcie spoločnosti Transpetrol, a. s., bol extrémne blízky obžalovanému Mgr. Ing. I. I.

Poukázal aj na právne normy, ktoré prevod akcií akciovej spoločnosti T. zakazovali a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd), Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) týkajúce sa otázok nadobudnutia akcií tejto spoločnosti.

Z článkov 4 a 20 ods. 2 ústavy vyplýva ochrana vlastníctva Slovenskej republiky, fyzických a právnických osôb a z § 2 ods. 3 zákona o strategických podnikoch vyplýva, že predmetom privatizácie nemôžu byť akcie T. akciovej spoločnosti Bratislava a Slovenských elektrární akciovej spoločnosti Bratislava, ktorých držiteľom alebo vlastníkom je štát.

§ 3 zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) ustanovuje, že exekútor vykonáva exekučnú činnosť neustranne a nezávisle. Pri výkone svojej činnosti je viazaný len ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami podľa Čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy, zákonmi, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na ich vykonanie a rozhodnutím súdu vydanom v exekučnom konaní.

Exekučný poriadok v § 114 ustanovuje, že exekúciou nemožno postihnúť veci, ktorých predaj je podľa osobitných predpisov zakázaný alebo ktoré podľa osobitných predpisov exekúcii nepodliehajú.

Podľa § 117a Exekučného poriadku exekútor poverený vykonaním exekúcie upovedomí oprávneného a povinného o začatí exekúcie predajom hnutel'nych vecí a podľa písm. b/ Exekučného poriadku zakáže povinnému, aby nakladal s vecami.

Podľa § 122 Exekučného poriadku spísané veci sa odhadnú. Vykonanie odhadu zabezpečí exekútor pribratím znalca.

Podľa § 131 ods. 1 zákona č. 600/1992 Zb. v znení zmien a doplnkov o cenných papieroch (ďalej len zákon o cenných papieroch) cenné papiere na meno, cenné papiere na doručiteľa a cenné papiere na rad, ktoré možno previesť rubopisom, ako aj ďalšie cenné papiere podľa osobitných predpisov 13) možno zexekvovať tak, že exekútor spíše tieto cenné papiere podľa ustanovení o predaji hnutel'nych vecí a odníme ich alebo dá príkaz na pozastavenie práva nakladať s cennými papiermi povinného podľa osobitného predpisu 12b) alebo vykoná úkony, ktoré podľa osobitných predpisov nahrádzajú odňatie týchto cenných papierov.

Podľa § 131a ods. 2 na exekúciu cenných papierov, ktoré nie sú prijaté na trh kótovaných cenných papierov 13a) burzy cenných papierov, sa primerane použijú ustanovenia o exekúcii predajom hnutel'nych vecí, ak to povaha cenného papiera umožňuje. Najnižším podaním je hodnota cenného papiera určená znaleckým posudkom.

Zákon č. 278/1993 (o správe majetku štátu) v § 6 ods. 1 písm. a/, ods. 8 upravuje, že ak osobitný predpis neustanoví inak, správu pohľadávky Slovenskej republiky je povinný

vykonávať správca, z činnosti ktorého pohľadávka štátu vznikla. Tieto ustanovenia sa použijú primerane aj na záväzky Slovenskej republiky.

Podľa § 29a zákona č. 385/2000 zákona o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o sudcoch a prísediacich) za rozhodovanie nemožno sudcu ani prísediacich stíhať, a to ani po zániku ich funkcií.

Podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov o všetkom, čo bolo v zbierke zákonov uverejnené platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa týka. Domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

Zo zákona o strategických podnikoch (§ 2 ods. 3) je nepochybné, že tento je osobitným predpisom, ktorý zakazuje akýkoľvek predaj akcií akciovej spoločnosti T. vo vlastníctve štátu. Zo zákazu predaja akcií tejto spoločnosti vyplýva aj vylúčenie veci z exekúcie v zmysle § 114 Exekučného poriadku, ktoré má ústavný základ v Čl. 20 ods. 2 ústavy. To znamená, že v čase vykonania exekúcie, akcie tejto spoločnosti nebolo možné postihnúť exekúciou, lebo osobitný zákon ich predaj zakazoval. Boli vylúčené z exekúcie ex lege, t. j. bez toho, aby sa muselo urobiť v tomto smere konkrétne rozhodnutie.

Aj z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. novembra 2000, sp. zn. PL. ÚS 21/2000, uverejneného pod č. 2/2000 v ZNaU) vyplýva, že obmedzenia súdnej exekúcie sú prípustné aj vtedy, ak treba vylúčiť zo súdnej exekúcie také majetkové hodnoty, ktoré slúžia všeobecne prospešným účelom alebo predstavujú hodnoty uvedené v Čl. 4 ústavy.

Listinnými dôkazmi, obsah ktorých krajský súd na hlavnom pojednávaní oboznámil, boli preukázané nasledovné skutočnosti.

Obžalovaná bola poverením Okresného súdu Vranov nad Topľou z 28. novembra 1997, číslo 5713*003605, poverená v zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. vykonaním exekúcie na základe vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu Vranove nad Topľou z 13. januára 1997, sp. zn. 3 C 565/96, a Krajského súdu v Prešove z 25. septembra 1997, sp. zn. 3 Co 159/1997, voči povinnému Slovenskej republike –

Ministerstvo financií Slovenskej republiky, v prospech oprávneného I. V., spoločnosť s ručením obmedzeným, na vymożenie uloženej povinnosti o 43 265 591 Sk s príslušenstvom.

Následne podľa § 47 Exekučného poriadku 1. decembra 1997, sp. zn. Ex 4575/97, upovedomila Slovenskú republiku – Ministerstvo financií Slovenskej republiky o tom, že 27. novembra 1997 začalo exekučné konanie v prospech oprávneného v neprospech povinného na vymożenie pohľadávky vo výške 43 265 591 Sk a jej príslušenstva, ktoré podrobne špecifikovala. Zároveň povinného vyzvala, aby v lehote 14 dní od doručenia upovedomenia uspokojil pohľadávku oprávneného a jej príslušenstvo, ako aj trovy exekúcie, inak vydá exekučný príkaz na vykonanie exekúcie a príkaz na úhradu trov exekúcie a vykoná exekúciu. Súčasne zakázala povinnému odo dňa doručenia upovedomenia nakladať so svojim majetkom, ktorý podľa exekučného poriadku podlieha exekúcii.

Nadväzne na to obžalovaná vykonala sériu právnych úkonov s odkazom na ustanovenia exekučného poriadku voči povinnému, ktorými sa snažila v prospech oprávneného prikázanim pohľadávky z účtu povinného alebo z iných peňažných pohľadávok alebo predajom cenných papierov a napokon aj predajom nehnuteľností vymôcť pohľadávku aj s príslušenstvom na svoj účet avšak bezúspešne.

Medzitým oprávnený, spoločnosť I. V., spol. s r. o., obžalovanej 16. júla 1998 oznámil, že 13. júla 1998 uzavrel so spoločnosťou C. – X, a. s., zmluvu o postúpení pohľadávky voči Slovenskej republike – Ministerstvu financií vo výške 43 265 591 Sk so 17,6 % úrokom od 1. januára 1997.

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením z 3. augusta 1998, sp. zn. Er 3134/97, Ex 4575/97, rozhodol, že exekúcia vykonávaná v tejto právnej veci oprávneným I. V., spol. s r. o., Ul. X, Humenné, sa bude ďalej viesť s oprávneným C.– X, a. s., ul. H. X, Vranov nad Topľou.

Obžalovaná 21. augusta 1998 požiadala Stredisko cenných papierov, a. s., Bratislava, pracovisko Prešov, o poskytnutie súčinnosti pri vykonávaní exekúcie odvolajúc sa na poverenie na vykonanie exekúcie č. 5713*003605 z 28. novembra 1997 vydaného Okresným súdom Vranov nad Topľou s tým, aby jej bolo oznámené číslo majetkového účtu v Stredisku cenných papierov Slovenskej republiky a druh a počet cenných papierov

povinného Slovenská republika – Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, Bratislava, pričom ale uviedla IČO 00686832 patriace Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky a nie Ministerstvu financií Slovenskej republiky. Podanú žiadosť obžalovaná odôvodnila § 34 Exekučného poriadku, teda povinnosťou štátnych orgánov fyzických a právnických osôb oznámiť exekútorovi na jeho žiadosť údaje o majetku povinného.

Obžalovaný Mgr. Ing. P.Š., ktorý bol od 31. januára 1997 splnomocnený až do odvolania obžalovanou na doručovanie Stredisku cenných papierov Slovenskej republiky, a. s., Bratislava, pracovisko Prešov, žiadostí súdneho exekútora o poskytnutie súčinnosti pri vykonávaní exekúcií a preberal od neho výpisy zo strediska cenných papierov, 24. augusta 1998 požiadal toto stredisko o správu o stave akcií Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a v ten istý deň mu stredisko informáciu aj poskytlo.

Člen predstavenstva nového oprávneného M. Š., 3. septembra 1998 s poukazom na § 116 Exekučného poriadku (vykonanie exekúcie podľa návrhu oprávneného s výslovným určením vecí, ktoré sa majú predať) súdnej exekútorke navrhol vykonanie exekúcie predajom cenných papierov, ktorých majiteľom je povinný Slovenská republika s tým, že v prílohe uviedol zoznam akcií desiatich emitentov cenných papierov, medzi nimi aj spoločnosť T., a. s., s podrobným oznámením počtu a menovitej hodnoty akcií tohto emitenta.

Obžalovaná 10. septembra 1998 podala na Okresný súd Vranov nad Topľou žiadosť o poverenie na vykonanie exekúcie predajom cenných papierov a podľa § 132 Exekučného poriadku (všetko čo je potrebné na zachovanie práv alebo na výkon práv k cenným papierom, exekútor vykoná na základe osobitného poverenie, ktorým je uznesenie súdu, pričom písomné poverenie na výkon exekúcie upravuje § 44 ods. 2 Exekučného poriadku) požiadala súd o udelenie poverenia na realizáciu všetkých úkonov potrebných na zachovanie a výkon práv z cenných papierov povinného – akcionára spojených s akciami, ktoré sú v jeho vlastníctve a sú predmetom exekúcie na základe poverenia č. 5713*003605 vydaného Okresným súdom Vranov nad Topľou dňa 28. novembra 1997 a v žiadosti uviedla akcie desiatich emitentov, medzi ktorými boli aj akcie spoločnosti T., a. s. Zároveň uviedla, že na základe tohto poverenia môže exekútorka v zmysle zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v spojení so zákonom č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch a stanov spoločnosti podieľať

sa na riadení spoločnosti a uplatňovať všetky práva spojené s cennými papiermi. Navrhla, aby súd vydal poverenie podľa § 132 exekučného poriadku, ktorým poveruje exekútorku na vykonanie všetkého, čo je potrebné na zachovanie a výkon práva z cenných papierov povinného v rámci výkonu exekúcie uskutočňovanej na základe poverenia súdu č. 5713*003605 z 28. novembra 1997, a to podieľať sa na riadení spoločnosti, jej zisku a na likvidačnom zostatku pri zániku spoločnosti (podľa Obchodného zákonníka a zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch) a uplatňovať všetky práva spojené s cennými papiermi, ktoré sú predmetom tejto exekúcie. V návrhu uviedla akcie rôznych emitentov a medzi nimi aj akcie spoločnosti T., a. s.

Nadväzne na to Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením z 24. septembra 1998 podľa § 132 zákona o cenných papieroch žiadosti obžalovanej v celom rozsahu vyhovel a udelil jej poverenie v takom rozsahu ako žiadala.

Obžalovaná ako súdna exekútorka 30. septembra 1998 podľa § 577 a nasl. zákona č. 513/1991Zb. obchodného zákonníka a zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch uzavrela ako komitent s obchodníkom s cennými papiermi C. S., o. c. p., a. s., Košice, zastúpeným obžalovaným Ing. P. Š. ako komisionárom komisionársku zmluvu, predmetom ktorej o. i. bol záväzok komisionára vo vlastnom mene za podmienok podľa tejto zmluvy zariadiť na účet komitenta predaj zaknihovaných cenných papierov podľa exekučného príkazu na predaj cenných papierov, ktorý tvorí súčasť tejto zmluvy. Povinnosťou komisionára bolo pri zriaďovaní záležitostí konať s potrebnou odbornou starostlivosťou podľa pokynov komitenta.

Na podklade § 64, § 131a, § 132 (exekúcia predajom cenných papierov) Exekučného poriadku obžalovaná vydala 7. októbra 1998 exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom cenných papierov deviatich emitentov (nie desiatich ako je nesprávne uvedené vo výroku napadnutého rozsudku) vedených v stredisku cenných papierov na účte 700200083832 (patriacemu Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky) medzi nimi aj emitenta – akciovej spoločnosti T. na základe poverenia na vykonanie exekúcie č. 5713*003605 z 28. novembra 1997 a uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. Er 3143/97, z 24. septembra 1998, ktorým súd poveril súdnu exekútorku na vykonanie všetkého, čo je potrebné na zachovanie a výkon práv z cenných papierov povinného. V príkaze uviedla, že exekúciu nariaďuje vykonať za najvyššiu cenu za akú je možné

pri vynaložení maximálnej odbornej starostlivosti predat' cenné papiere, do výšky vymáhanej pohľadávky a jej príslušenstva.

Ešte predtým v súlade s § 131 ods. 1 Exekučného poriadku vydala obžalovaná 6. októbra 1998 príkaz na pozastavenie výkonu práva nakladať s cennými papiermi emitentov uvedených v neskôr vydanom exekučnom príkaze.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím z 28. februára 2001, sp. zn. M Cdo 2/99, v exekučnej veci oprávneného C.– X., a. s., proti povinnému Slovenská republika – Ministerstvo financií Slovenskej republiky pre vymoženie 43 265 591 Sk s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. Er 3143/97, Ex 4575/97 rozhodol tak, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky zamietol a zaviazal ho k náhrade trov dovolacieho konania. Rozhodol tak preto, že neboli splnené zákonné podmienky na podanie dovolania. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia, ale o. i. vyplýva, že dovoláním napadnutým rozhodnutím okresného súdu bola exekútorka poverená na vykonanie všetkého, čo je potrebné na zachovanie alebo výkon práv z akcií vymenovaných v uznesení (č. l. 6). Za takú činnosť však podľa názoru dovolacieho súdu nemožno považovať uskutočnenie exekúcie samotným predajom cenných papierov. Na to bolo exekútorke súdom udelené poverenie podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku 28. novembra 1997 pod č. 5713*003605. Právna úprava Exekučného poriadku vychádza totiž zo zásady, že je to exekútor (ktorému bolo udelené poverenie na vykonanie exekúcie podľa § 44 Exekučného poriadku), ktorý rozhoduje o tom, akým spôsobom exekúciu vykoná (až na výnimky v zákone taxatívne uvedené). Osobitné poverenie v zmysle ustanovenia § 132 Exekučného poriadku sa vzťahovalo na ďalšiu činnosť exekútorky, na to, čo bolo potrebné na zachovanie alebo výkon práv z akcií, napr. práva akcionára podieľať sa podľa zákona (Obch. zák.) a stanov spoločnosti na jej riadení, jej zisku a na likvidačnom zostatku pri zániku spoločnosti. Toto rozhodnutie bolo oboznámené na hlavných pojednávaniach 22. júna 2009 (č. l. 1834, zv. VIII) a 24. septembra 2008 (č. l. 1524, zv. VI).

Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2009, sp. zn. 2 M Obdo 1/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa T., spol. s r. o., proti odporcovi T., a. s., o vydanie poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie s prísl. vyplýva, že sa priamo posúdenia zákonnosti vykonania exekúcie cenných papierov netýkalo.

Rovnako tak sa priamo posúdenia tejto otázky netýkalo ani ďalšie rozhodnutie najvyššieho súdu zo 16. mája 2000, sp. zn. 7 SŽ 16/00, v právnej veci žalobcu C. S., a. s., proti žalovanému Ministerstvu financií Slovenskej republiky o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 12. novembra 1999.

Prvostupňový súd však na hlavnom pojednávaní neoboznámil rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 SŽ 143/01 (ktoré nariadil oboznámiť najvyšší súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí). Nežadovánil a neoboznámil rozhodnutia 6 M Obdo 3/2009, 7 Obo 28/04, 1 M Obdo 5/2005 a Krajského súdu v Bratislave 12 Cob 180/04, ktoré sú obsiahnuté v náleze ústavného súdu z 11. decembra 2007, sp. zn. II. ÚS 159/07, ktorý taktiež nebol na hlavnom pojednávaní oboznámený. Potrebné je na hlavnom pojednávaní oboznámiť aj rozhodnutia Krajského súdu v Žiline zo 14. februára 2003, sp. zn. 4 T 1/2003, a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. augusta 2003, sp. zn. 3 To 47/03, o ktoré obžalovaní opierajú svoju obhajobu, že exekúcia cenných papierov bola vykonaná v súlade so zákonom. **V tomto smere bude potrebné zadovážiť a na hlavnom pojednávaní oboznámiť aj všetky ďalšie rozhodnutia týkajúce sa otázky zákonnosti nadobudnutia akcií predmetného emitenta.**

V rámci doplnenia dokazovania súdu prvého stupňa nič nebráni, aby na hlavnom pojednávaní oboznámil aj obsah pripojeného exekučného spisu sp. zn. EX 4575/97 hlavne jeho častí a uznesení, ktoré sa týkajú priebehu výkonu celej exekúcie, ktorý tvorí súčasť dôkazového materiálu.

Uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru v Prešove zo 17. mája 2000, sp. zn. ČVS: KVV-83/20, bol ako znalec pribratý do konania auditor Ing. Š. K., ktorý v zozname znalcov zapísaný nebol. Po zložení sľubu v podanom znaleckom posudku ohodnotil jednu akciu akciovej spoločnosti T. k 9. októbru 1998 na sumu 2 814 000 Sk a 647 akcií tejto spoločnosti na sumu 2 184 762 000 Sk.

Obžalovaná Ing. JUDr. K. v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení o právach obvineného využila svoje právo a vo veci ku skutku, ktorý sa jej kladie za vinu vypovedať odmietla. Až v podanom odvolaní uviedla, že doposiaľ nebola ministrom spravodlivosti zbavená mlčanlivosti a v dôsledku čoho sa k vznesenému obvineniu nemohla vyjadriť, a tým došlo k porušeniu jej práva na obhajobu.

Na odstránenie tohto nedostatku je preto potrebné obžalovanú zákonným spôsobom zbaviť mlčanlivosti, poučiť ju o jej právach a v prípade ak sa rozhodne vypovedať, jej výsluch je potrebné zamerať na objasnenie otázok významných pre rozhodnutie o jej vine či nevine.

Výsluchom obžalovanej bude potrebné zistiť dôvod, pre ktorý vykonala exekúciu akciami akciovej spoločnosti T. hoci vedela, že podľa § 114 Exekučného poriadku exekúciou nemožno postihnúť veci, ktorých predaj je podľa osobitných predpisov zakázaný. Osobitným predpisom, ktorý predaj týchto akcií zakazoval bol zákon o strategických podnikoch. Že išlo o predaj akcií, vyplýva z ustanovení § 131 a nasledujúcich Exekučného poriadku, z ktorých je zrejmé, že exekúcia cenných papierov sa uskutočňuje ich predajom. Aj zákon o veľkej privatizácii (zákon č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov) v § 1 ods. 1 hovorí o privatizácii ako o prevode majetku štátu a prevode majetkovej účasti štátu, všeobecne čo znamená, že prevod v sebe zahŕňa v prípade exekúcie cenných papierov, akýkoľvek prevod, teda aj prevod núteným výkonom práva prostredníctvom exekúcie. Obžalovaná nech vysvetlí, prečo nepostupovala rovnako ako v prípade ministerstva financií a o výkone exekúcie neupovedomila ministerstvo hospodárstva a v zmysle § 122 Exekučného poriadku nezabezpečila odhad spísaných vecí (akcií) prostredníctvom znalca. Z akého dôvodu už 21. augusta 1998 požiadala Stredisko cenných papierov, a. s., Bratislava, o súčinnosť a žiadala oznámiť druh a počet cenných papierov síce ministerstva financií, ale v žiadosti uviedla IČO ministerstva hospodárstva a navyše tak konala ešte pred písomným návrhom M. Š. z 3. septembra 1998 a pred svojím návrhom z 10. septembra 1998 okresnému súdu na vykonanie exekúcie predajom cenných papierov a prečo v tomto návrhu uviedla aj akcie akciovej spoločnosti T., ktorých predaj bol osobitným predpisom zakázaný. Nech sa vyjadrí aj k obsahu komisionárskej zmluvy uzavretej so spoločnosťou C. S., o. c. p., 30. septembra 1998 v článku II, bod 1, v ktorej je uvedené... „predaj zaknihovaných cenných papierov, ktorý tvorí súčasť tejto zmluvy...“. V čase jej uzavretia, ale exekučný príkaz na predaj cenných papierov neexistoval, pretože bol vydaný až 7. októbra 1998, a preto nech tento časový rozpor vysvetlí. Tiež nech zodpovie otázku, či obžalovaný, ktorý nezariadil na jej účet prevod cenných papierov, ale cenné papiere boli prevedené bezodplatne si vyžiadal v zmysle § 578 ods. 2 Obchodného zákonníka jej včasný súhlas a či v zmysle § 579 ods. 1 citovaného zákona jej oznámil okolnosti, ktoré mali vplyv na zmenu jej príkazov a prečo napriek tejto skutočnosti uznala konanie obžalovaného. Či mala vedomosť o tom, že maklér postupoval v rozpore s komisionárskou zmluvou, alebo sa to dozvedela až z jeho oznámenia z 15. októbra 1998. Napokon nech vysvetlí svoje tvrdenia, že exekúciu vykonala na podklade

uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou z 24. septembra 1998, sp. zn. Er 3143/97, ktoré vydala sudkyňa JUDr. R. V. Z uvedeného rozhodnutia je zrejmé, že exekútorka ním bola poverená na vykonanie všetkého, čo je potrebné na zachovanie výkonu práv z cenných papierov povinného, ale nie samotnej exekúcie, na výkon ktorej sa vzťahovalo už skoršie rozhodnutie súdu z 28. novembra 1997, č. 5713*003605.

Na preverenie obhajobných prednesov obžalovanej je tiež potrebné na hlavné pojednávanie predvolať a vypočuť svedkov Ing. Š. Š. a JUDr. P. P., zamestnancov Strediska cenných papierov, ktorí podľa vyjadrení obžalovaných mali potvrdiť, že pri kontrole prevodu akcií akciovej spoločnosti T. nezistili žiadne nedostatky. Podľa § 29 Exekučného poriadku exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak. V súlade s obhajobou obžalovanej, že s obžalovanými nemala bližšie vzťahy bude potrebné zadovážiť register Ex obžalovanej a oboznámením jeho obsahu zistiť, či v kritickom čase alebo v čase pred vykonaním exekúcie pre oprávneného alebo pre spoločnosť I., ktorá svoju pohľadávku postúpila alebo ich štatutárne orgány, nevedla aj iné exekúcie.

Podľa zistenia najvyššieho súdu, nezákonný bol postup vyšetrovateľa pri pribratí auditora Ing. Š. K. do konania ako znalca.

Zo zoznamu znalcov, ktorý v čase pribratia znalca na vyhotovenie znaleckých posudkov existoval, možno zistiť, že v ňom boli zapísaní viacerí znalci v príslušných odboroch.

Z tohto dôvodu na pribratie osoby nezapísanej do zoznamu znalcov a tlmočníkov zákonné podmienky uvedené v § 24 zákona o znalcoch a tlmočníkoch splnené neboli, pretože pre daný odbor boli znalci do zoznamu zapísaní, nebolo preukázané, že nemohli úkon vykonať a že vykonanie úkonu znalcami zapísanými do zoznamu, by bolo spojené s neprímeranými ťažkosťami alebo nákladmi.

Úlohou súdu prvého stupňa preto bude pribrať do konania znalcov zapísaných v zozname znalcov a tlmočníkov pre dané odbory, aby zodpovedali otázky významné pre určenie výšky škody v zmysle § 89 ods. 14 Tr. zák. a hodnoty akcií v súlade so zákonom o cenných papieroch ako i spôsobu naloženia s poskytnutými finančnými prostriedkami

(body 1/ a 6/ napadnutého rozsudku) a v prípade splnenia zákonných podmienok vzhľadom na zložitosť problematiky ohodnotenia cenných papierov pribrať do konania aj ústav. Pri formulácii úloh znalcom bude tiež potrebné, aby sa znalec z odboru účtovníctvo z odborného hľadiska vysvetlil obsah pojmu posilnenie „prevádzkového kapitálu“ a či z účtovnej závierky spoločnosti C., a. s., vyplýva, že spoločnosť vykonala prevod 15 531 000 Sk spoločnosti O. H., a. s., Košice.

V prípade uznania viny obžalovanej bude úlohou súdu prvého stupňa v súlade s § 125 Tr. por. v odôvodnení rozhodnutia vysvetliť, z ktorých dôkazov vyvodil úmysel obžalovanej spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, nevyhnutný pre spáchanie trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa.

K obhajobným námietkam obžalovanej ako to už vyplýva zo skôr citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2001, sp. zn. M Cdo 2/99, je potrebné znovu poukázať na to, že rozhodnutím okresného súdu z 24. septembra 1998, sp. zn. Er 3143/97, Ex 4575/97, bola exekútorka poverená na vykonanie všetkého, čo je potrebné na zachovanie alebo výkon práv z akcií vymenovaných v uznesení. Nebola preto oprávnená vykonať exekúciu na majetok, ktorý spravovalo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, pretože zo súdneho poverenia z 28. novembra 1997 pod č. 5713*003605 vyplýva, že povinným bola Slovenská republika – Ministerstvo financií Slovenskej republiky a nie Slovenská republika – Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Ak obžalovaná chcela vykonať exekúciu na majetok Slovenskej republiky v správe ministerstva hospodárstva, mala požiadať súd o vydanie nového poverenia na vykonanie exekúcie aj s určením príslušného správcu majetku štátu.

Treba dať za pravdu obžalovanej Ing. JUDr. M. K., že ukončenie trestnej veci po viac ako deviatich rokoch od spáchania skutku, nemožno považovať za konanie bez prietáhov a v primeranej lehote. Obžalovaná v rámci odvolania sa okrem iného domáhala aj zastavenia trestného stíhania z dôvodu § 11 ods. 1 písm. h/ Tr. por. účinného do 31. decembra 2006 s poukazom na článok 6 Dohovoru, ku ktorému Slovenská republika pristúpila, a preto je ním viazaná. K tejto požiadavke je ale potrebné uviesť, že žiadna medzinárodná zmluva k takémuto postupu Slovenskú republiku nezaväzuje. Neúmernú dĺžku konania môže súd v zmysle spomenutého článku Dohovoru zohľadniť v prípade,

že obžalovaná bude uznaná za vinnú pri úvahách o výmere trestu a takto obžalovanej poskytnúť spravodlivé zadost'učinenie.

Výrok o vine obžalovaného Mgr. Ing. P. Š. krajský súd založil na tom, že základom všetkých právnych úkonov, ktoré predchádzali súčasnému stavu, bol protiprávny úkon kvalifikovaný ako trestný čin podvodu uvedený v bode 1/ napadnutého rozsudku, ktorý vytvoril predpoklady pre ďalšie protiprávne úkony makléra. Obžalovaný vedel prinajmenšom o „menovitej“ hodnote jednej akcie T. vo výške 1 milión korún (napr. z dokladov, ktorými sú „Oznámenie zrealizovania predaja cenných papierov“), a preto ako aj s ohľadom na zjavnú lukratívnosť konkrétnych akcií nemožno pochybovať o naplnení subjektívnej stránky v konaní obžalovaného.

Prvostupňový súd poukázal aj na obsah komisionárskej zmluvy uzavretej medzi obžalovanou Ing. JUDr. M. K. (komitentom) a obžalovaným Mgr. P. Š. (komisionárom) a ustanovenie § 31 ods. 2, ods. 3 zákona o cenných papieroch, z ktorých obžalovanému podľa jeho názoru vyplývajú povinnosti, ktoré obžalovaný nesplnil čo malo za následok vznik vyčíslenej škody.

S prihliadnutím na znalecký posudok podaný znalcom Ing. Š. K. o hodnote jednej akcie a hodnote 647 kusov prevedených akcií krajský súd konštatoval, že cena, za ktorú sa akcie T. mali predáť, bola zhruba 10-krát nižšia ako nominálna hodnota akcií a zhruba 35-krát nižšia ako ich reálna hodnota. Balík akcií v hodnote viac ako 2 miliardy Sk bol predaný za 58 miliónov Sk, ale dôležitejšie je to, že išlo o kontrolný balík 34 % akcií. Cena bola určená práve tak, aby pohľadávku oprávneného pokryl práve kontrolný balík akcií, čo v žiadnom prípade nemohla byť náhoda, V tomto je celkom jasne vyjadrená motivácia konania obžalovaných. Pritom napriek obrovskej hodnote a lukratívnosti akcií T. vôbec nedošlo k pohybu peňazí, lebo nikto nič nezaplatil a akcie mali prejsť bezodplatne.

Podľa § 577 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka komisionárskou zmluvou sa komisionár zaväzuje, že zariadi vo vlastnom mene pre komitenta na jeho účet určitú obchodnú záležitosť a komitent sa zaväzuje zaplatiť mu odplatu.

Trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto inému spôsobí škodu nie nepatrnú tým, že poruší zákonom alebo na základe zákona ustanovenú povinnosť alebo povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu opatrovať alebo spravovať cudzí majetok.

Podľa § 255 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. sa tohto trestného činu dopustí ten, kto konaním uvedeným v odseku 1 spôsobí značnú škodu.

Povinnosť spravovať alebo opatrovať cudzí majetok majú osoby, ktoré sú povinné spravovať záležitosti iných osôb, ak je v nej zahrnutá aj povinnosť starostlivosti o ich majetok alebo nakladanie s ním. Táto povinnosť môže byť uložená niektorým ustanovením zákona alebo určitou zmluvou. Pritom nemusí byť vyslovene nazvaná ako povinnosť opatrovať alebo spravovať cudzí majetok. Podstatné je, že jej obsahom je to, čo sa opatrovaním a správou majetku rozumie. V povinnosti spravovať cudzí majetok možno vidieť nutnosť aktívnejšieho postupu povinnej osoby k majetku, ktorý predpokladá širší okruh možností majetkových dispozícií. Páchateľom tohto trestného činu môže byť len fyzická osoba, ktorá je nositeľom zákonom uloženej alebo zmluvou prevzatej povinnosti opatrovať alebo spravovať cudzí majetok. Pokiaľ by nositeľom tejto povinnosti bola právnická osoba (napríklad obchodná spoločnosť), uplatnilo by sa ustanovenie § 90 ods. 2 Tr. zák. a trestná zodpovednosť osoby, ktorá za právnickú osobu konala.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o cenných papieroch zmluvou o správe cenných papierov sa zaväzuje správca, že bude robiť po dobu trvania zmluvy všetky právne úkony, ktoré sú potrebné na výkon a zachovanie práv spojených s určitým cenným papierom, a majiteľ cenného papiera sa zaväzuje zaplatiť za to odplatu.

Podľa odseku 2 tohto ustanovenia správcom podľa odseku 1 môže byť len obchodník s cennými papiermi, ktorému takéto oprávnenie vyplýva z povolenia pôsobiť ako obchodník s cennými papiermi.

Zo stanov akciovej spoločnosti T. (čl. VIII) vyplýva, že akcie emitentom, ktorých bola uvedená spoločnosť, mali zaknihovanú podobu, boli na meno a neboli verejne obchodovateľné.

Zákon o cenných papieroch v ustanoveniach § 6 a § 6a definuje menovitú hodnotu a kurzy cenných papierov, emisný kurz cenného papiera a aktuálnu hodnotu cenných papierov, ale skutočnú hodnotu cenných papierov nedefinuje.

Podľa § 6 ods. 1 ak má cenný papier svoju menovitú hodnotu, je ňou peňažná suma, ktorá je na ňom uvedená.

Podľa § 6 ods. 2 kurzom cenného papiera je cena, za ktorú sa cenný papier kupuje a predáva na verejnom trhu (§ 8 ods. 3) a v odseku 3 toho istého paragrafu ustanovuje, že emisným kurzom cenného papiera sa rozumie peňažná suma, za ktorú emitent vydáva cenný papier.

Z § 6a zákona o cenných papieroch vyplýva, že

1/ aktuálna hodnota cenných papierov je ich cena zistená podľa ustanovení tohto zákona v deň, ku ktorému sa vykonáva ocenenie,

2/ aktuálna hodnota cenných papierov obchodovaných na tuzemskom verejnom trhu sa určuje podľa kurzu uverejneného tuzemskou burzou cenných papierov v deň ocenenia,

3/ ak v tento deň nebol kurz zastupiteľných cenných papierov uverejnený podľa odseku 2/, je aktuálna hodnota daná kurzom uverejneným touto burzou v najbližší predchádzajúci deň, najdlhšie však v posledných 30 dňoch predchádzajúcich dňu ocenenia,

4/ ak nebol kurz zastupiteľného cenného papiera uverejnený ani podľa odseku 3/, je aktuálna hodnota daná kurzom uverejneným ďalším tuzemským organizátorom verejného trhu v deň, ku ktorému sa ocenenie vykonáva. Ak v tento deň nebol kurz uverejnený, je aktuálna hodnota daná kurzom uverejneným v najbližší predchádzajúci deň, najdlhšie však v posledných 30 dňoch predchádzajúcich dňu ocenenia,

5/ ak nie je možné určiť aktuálnu hodnotu cenných papierov, ktoré sú predmetom verejného obchodovania podľa predchádzajúcich odsekov, určí sa rovnakým spôsobom ako pri cenných papieroch, ktoré nie sú predmetom obchodovania na verejnom trhu,

6/ aktuálna hodnota akcií, ktoré nie sú predmetom verejného obchodovania, je ich nadobúdacia cena.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o cenných papieroch ak z komisionárskej zmluvy nevyplýva niečo iné, je komisionár povinný predat' cenný papier za vyššiu cenu alebo kúpiť cenný papier za nižšiu cenu, než ktorá bola uvedená v pokyne, pokiaľ má takú možnosť; túto povinnosť má aj bez súhlasu komitenta.

Podľa § 31 ods. 3 tohto zákona, ak nie je určená výška kúpnej ceny alebo predajnej ceny v pokyne komitenta, je komisionár povinný kúpiť cenný papier najviac za najnižší a predat' ho za najvyšší kurz, za ktorý sa v deň kúpy alebo predaja zastupiteľný cenný papier kupoval a predával na verejnom trhu. Pokiaľ taký cenný papiera nie je v tento deň predmetom verejného obchodovania, je komisionár povinný kúpiť cenný papier za najnižšiu cenu, za akú ho bolo možné pri vynaložení odbornej starostlivosti kúpiť, a predat' za najvyššiu cenu, za akú ho bolo možné pri vynaložení odbornej starostlivosti predat'.

Podľa § 49 ods. 1 zákona o cenných papieroch obchodník s cennými papiermi vykonáva odborné obchodné činnosti podľa tohto zákona vždy prostredníctvom fyzickej osoby, ktorá má na to povolenie ministerstva (ďalej len „maklér“). Maklér koná podľa tohto zákona v mene obchodníka s cenným papiermi, a to aj vtedy, ak je k nemu v inom ako pracovnoprávnom vzťahu.

Listinnými dôkazmi boli spoľahlivo preukázané nasledovné skutočnosti.

Obžalovaný na podklade plnomocenstva z 5. januára 1998 obchodníka s cennými papiermi spoločnosti C. S., o. c. p., s obžalovanou ako komitentom podľa § 577 a nasl. zákona č. 513/1991Zb. obchodného zákonníka a zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch ako komisionár 30. septembra 1998 uzavrel komisionársku zmluvu, predmetom ktorej o. i. bol záväzok komisionára vo vlastnom mene za podmienok podľa tejto zmluvy zariadiť na účet komitenta predaj zaknihovaných cenných papierov podľa exekučného príkazu na predaj cenných papierov, ktorý tvorí súčasť tejto zmluvy. Povinnosťou komisionára bolo pri zriaďovaní záležitostí konať s potrebnou odbornou starostlivosťou podľa pokynov komitenta.

V písomných ponukách na nákup akcií z 28. septembra 1998, ktoré obžalovaný zaslal subjektom, na ktoré bol neskôr vykonaný prevod akcií akciovej spoločnosti T. a. s., obžalovaný deklaroval možnosť sprostredkovania nákupu zaknihovaných akcií piatich emitentov, medzi nimi akciovej spoločnosti T. v menovitej hodnote jednej akcie 1 milión korún. V prílohách k týmto ponukám oslovené subjekty vyslovili záujem výlučne o kúpu akcií menovanej spoločnosti, uviedli počet kusov akcií, ktoré chceli kúpiť a cenu za jednu akciu, ktorú boli ochotní zaplatiť.

Z komisionárskych zmlúv, ktoré s vybranými záujemcami o kúpu akcií obžalovaný uzavrel 9. októbra 1998 možno zistiť, že sa ako komisionár zaviazal vo vlastnom mene za podmienok uvedených v predmetných zmluvách zariadiť na ich účet ako komitentov nákup zaknihovaných cenných papierov, akcií na meno emitenta T., a. s., v celkovom počte 647 kusov akcií za celkovú cenu 58 157 000 Sk.

V ten istý deň kupujúci (ako záložcovia) a oprávnený C. .. – X, a. s. (v šiestich prípadoch ako záložný veriteľ), podľa § 39 a nasledujúcich zákona o cenných papieroch uzavreli zmluvy o založení cenných papierov s tým, že záložcovia ako vlastníci príslušného počtu akcií akciovej spoločnosti T., a. s., dali záložnému veriteľovi do zálohy cenné papiere. Zároveň podľa § 42 zákona o cenných papieroch podali príkaz na registráciu zmluvného záložného práva v znení, že záložný veriteľ a záložca uzavreli 9. októbra 1998 zmluvu o založení cenných papierov, ktorá je prílohou tohto príkazu. V jednom prípade bol uvedený postup zrealizovaný medzi M. Š. ako záložcom a Ing. J. P. ako záložným veriteľom.

Obžalovaný ako maklér obchodníka s cennými papiermi v rovnaký deň na podklade komisionárskej zmluvy požiadal Stredisko cenných papierov, aby vykonalo zmenu majiteľa cenných papierov v počte, ktorý je uvedený v jednotlivých komisionárskych zmluvách uzavretých s komitentmi.

Komisionárskou zmluvou uzavretou medzi exekútorkou a maklérom výška predajnej ceny komitentom určená nebola. Podľa nej bolo povinnosťou komisionára pri zriaďovaní záležitostí konať s potrebnou odbornou starostlivosťou podľa pokynov komitenta a predaj zaknihovaných cenných papierov mal vykonať podľa exekučného príkazu na predaj cenných papierov, ktorý tvoril súčasť tejto zmluvy.

Z obsahu exekučného príkazu je zrejmé, že exekútorica ním nariadila vykonať exekúciu za najvyššiu cenu, za akú je možné pri vynaložení maximálnej odbornej starostlivosti predat' cenné papiere, do výšky vymáhanej pohľadávky a jej príslušenstva.

Obžalovaný Ing. P. Š. 15. októbra 1998 obžalovanej ako súdnej exekútorke oznámil, že v súlade s komisionárskou zmluvou a na základe exekučného príkazu na vykonanie exekúcie predajom cenných papierov bol 9. októbra 1998 zrealizovaný predaj cenných papierov emitenta spoločnosti T., a. s., v menovitej hodnote akcií 1 000 000 Sk v počte 647 akcií za predajnú cenu 58 157 000 Sk tretím osobám podľa príloh 1 – 7.

Zákon o cenných papieroch v žiadnom zo svojich ustanovení pojem „konanie s odbornou starostlivosťou“ nevysvetľuje a neupravuje ani postup a spôsob obchodovania so zaknihovanými akciami na meno, ktoré nie sú verejne obchodovateľné. V ustanovení § 6a ods. 6 len uvádza, že aktuálna hodnota akcií, ktoré nie sú predmetom verejného obchodovania, je ich nadobúdacia cena.

Týmito skutočnosťami sa krajský súd v napadnutom rozsudku nezaoberal.

Nevysvetlil, odkiaľ obžalovaný, ktorý zo spáchania skutku v bode 1/ napadnutého rozsudku za vinného uznaný nebol, mal získať vedomosť, že „základom, počiatkom všetkých právnych úkonov, ktoré predchádzali súčasnému stavu bol protiprávny úkon, kvalifikovaný ako úmyselný trestný čin podvodu tak, ako je uvedený v bode 1/ rozsudku.“ Hoci krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku upriamil pozornosť aj na dátum vzniku spoločnosti C. S., a. s. (5. septembra 1996), a jej štatutárnych zástupcov a na splnomocneného zástupcu tejto spoločnosti, ktorým bol od 5. septembra 1998 obžalovaný Ing. P. Š. ako i výber subjektov, ktoré mali nadobudnúť akcie spoločnosti T., a. s., ktorý bol extrémne blízky obžalovanému Mgr. Ing. I. I., nezaoberal sa otázkou, z akého dôvodu a odkiaľ mal obžalovaný o týchto personálnych prepojeniach vedieť a čím mal mať spoľahlivo preukázané, že cena, za ktorú osoby, ktoré mali akcie získať, nebola najvyššia z ponúknutých cien.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol, akými úvahami sa spravoval, keď výrok o vine obžalovaného Mgr. Ing. P. Š. založil najmä na ustanoveniach § 32 ods. 2, ods. 3 zákona o cenných papieroch, ktoré mal obžalovaný

pri predaji tohto druhu akcií porušiť a na podklade čoho dospel k záveru, že „konanie s odbornou starostlivosťou“ je konanie na podklade znaleckého ocenenia akcií a ako mal obžalovaný ako maklér znalecký posudok zadovážiť. Z ustanovení § 31 ods. 2 a ods. 3 zákona o cenných papieroch je zrejmé, že sa týkajú akcií obchodovateľných na verejnom trhu, ktorých výška kúpnej a predajnej ceny v pokyne komitenta nie je určená.

Aj v tomto prípade podľa názoru najvyššieho súdu nebol zistený skutkový stav v rozsahu uvedenom v § 2 ods. 5 Tr. por. a pre jeho náležité zistenie je potrebné po zákonom poučení znovu vypočítať obžalovaného a zistiť, prečo už 24. augusta 1998 žiadal od Strediska cenných papierov správu o stave účtu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, keď komisionársku zmluvu s exekútkou uzavrel až 30. septembra 1998 a prečo pri kontrole vykonanej od 16. novembra 1998 do 20. novembra 1998 nepostupoval v súlade so zákonom. Obžalovaný odmietol predložiť pracovníkom Ministerstva financií Slovenskej republiky denník obchodníka s cennými papiermi vedený spoločnosťou so zoznamom všetkých subjektov, u ktorých došlo k osloveniu zo strany obchodníka, hoci tak bol povinný spraviť. Podľa zákona o cenných papieroch (§ 84 ods. 2) je ministerstvo oprávnené vyžadovať od osôb podliehajúcich štátnemu dozoru údaje, doklady a informácie potrebné pre výkon štátneho dozoru. Pri preskúšaní odbornej spôsobilosti obžalovaného boli preverené aj jeho znalosti najmä z právnych predpisov, upravujúcich nakladanie a obchodovanie s cennými papiermi (§ 49 ods. 5, ods. 6 zákona o cenných papieroch). Ako maklér obchodníka s cennými papiermi tieto predpisy ovládal, a preto nech vysvetlí dôvod, pre ktorý rešpektoval príkaz na exekúciu cenných papierov spoločnosti T., a. s., napriek zákazu ich predaja.

Nech sa vyjadrí k tomu, že akcie, medzi ktorými boli aj akcie emitenta T., a. s., ponúkol na predaj už 28. septembra 1998 napriek tomu, komisionársku zmluvu s exekútkou uzavrel 30. septembra 1998 a príkaz na vykonanie exekúcie predajom cenných papierov bol vydaný až 7. októbra 1998. Z obsahu predloženého procesného spisu nevyplýva, že obžalovaný ponukové listy adresované subjektom, ktoré mali akcie získať predložil orgánom činným v trestnom konaní. Ak sa však tieto nachádzali v procesnom spise a tvrdí, že boli z neho odstránené, nech predloží súdu písomné potvrdenie o prevzatí veci alebo odpis zápisnice, ktoré je vyšetrovateľ podľa § 79 ods. 6 Tr. por. povinný vydať osobe, ktorá vec vydala. V procesnom spise sa v piatich prípadoch nachádza ponuka a príloha k ponuke na nákup akcií aj iným spoločnostiam, ktorých názov a sídlo v nich uvedené nie sú, a preto nemožno zistiť, o ktoré spoločnosti ide. Obžalovaný preto nech vysvetlí, akým spôsobom

postupoval pri výbere ostatných spoločností, ktorým mal akcie ponúknuť na predaj a prečo nepostupoval v súlade s komisionárskou zmluvou uzavretou s exekútkou podľa pokynov komitenta a akcie previedol bezodplatne. Nech sa vyjadrí, či obžalovanej oznámil všetky skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na zmenu jej príkazov a či pre svoj postup mal súhlas obžalovanej a z akého dôvodu 24. augusta 1998 požiadal o správu o stave akcií ministerstvo hospodárstva, ktorá mu bola poskytnutá, keď komisionársku zmluvu s obžalovanou uzavrel až 30. septembra 1998.

Osoby a zástupcov spoločností, ktoré akcie mali získať (tých, ktorí vo veci doposiaľ vypočutí neboli alebo nevypovedali k tejto otázke alebo neodmietli vypovedať, využijúc tak svoje právo) je po zákonom poučení potrebné požiadať o vysvetlenie, z akého dôvodu prejavili záujem o kúpu konkrétneho počtu predmetných akcií a za nimi určenú presnú cenu, keď ich hneď v ten istý deň založili v prospech spoločnosti C. X, a. s., a v jednom prípade v prospech Ing. J. P.

Podľa zápisu na č. 1. 67 zväzku II príloha A, najvyšší súd zistil, že v období od 16. novembra 1998 do 20. novembra 1998 mali v spoločnosti C. S., o. c. p., vykonať kontrolu pracovníci tohto úradu Ing. J. U., Ing. L. M., Ing. M. I., Ing. P.P., Ing. C. K., z ktorých poslední traja protokol nepodpísali. Týchto je potrebné na hlavnom pojednávaní vypočuť, či predmetom kontroly bola aj činnosť makléra s cennými papiermi a ak áno, aké konkrétne nedostatky a pochybenia v jeho postupe boli zistené a prečo niektorí z nich protokol nepodpísali. Na hlavnom pojednávaní bude potrebné vypočuť tiež svedkyňu L. B., ktorá v čase, keď mal byť skutok spáchaný pracovala v Stredisku cenných papierov, a. s., Bratislava. Svedkyňa v prípravnom konaní 28. marca 2001, č. 1. 882/48 zv. II B T. 2B (jej výpoveď bola na hlavnom pojednávaní 3. septembra 2008 len prečítaná) vypovedala o skutočnostiach súvisiacich s podmienkami prevodu cenných papierov v stredisku cenných papierov.

Bude potrebné, aby sa krajský súd pokúsil zadovážiť aj list Burzy cenných papierov v Bratislave z 31. mája 1999, v ktorom sa vyjadruje k cene verejne neobchodovateľných akcií a. s., T. a jeho obsah na hlavnom pojednávaní oboznámiť.

Na základe žiadosti obžalovaných, hodnotu predmetných akcií oceňoval aj znalec z odboru ekonómie a manažment, odvetvie účtovníctvo, daňovníctvo a financie. Vyhotovený

znalecký posudok nachádzajúci sa na č. l. 1705, zv. VII, obžalovaní žiadali na hlavnom pojednávaní oboznámiť. Tento návrh na doplnenie dokazovania súd zamietol a rovnako tak aj návrh obžalovaných na oboznámenie odborného vyjadrenia doc. Ing. J. L., CSc., v ktorom sa vyjadroval k problematike kúpy a predaja verejne neobchodovateľných akcií a tzv. repoobchodu s akciami. Najvyšší súd je toho názoru, že so zreteľom na zistené okolnosti je potrebné na hlavnom pojednávaní vypočuť aj tieto osoby a ich výsluchom pokúsiť sa objasniť otázku hodnoty uvedených akcií a s týmito dôkazmi sa v rozhodnutí vysporiadať.

Najvyšší súd tiež zistil, že krajský súd na hlavnom pojednávaní nevykonal dôkazy svedčiace v prospech obžalovaného, na ktoré poukázal v písomnom odôvodnení odvolania (osvedčenie o preskúmaní odbornej spôsobilosti makléra z 12. júna 1999, povolenie na výkon činnosti makléra z 9. marca 2000).

Súd je pritom podľa § 2 ods. 5 Tr. por. povinný s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvinenému ako aj dôkazy, ktoré v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy, nečakajúc na návrh strán.

Na podklade tohto ustanovenia bol preto prvostupňový súd povinný vykonať aj tieto dôkazy.

Pokiaľ obžalovaný Mgr. Ing. Š. v písomnom odôvodnení odvolania namietal, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho obhajobou, že vo veci konal v mene obchodníka s cennými papiermi, treba povedať, že právnická osoba ako subjekt práva nemá ako celok svoju vlastnú vôľu, teda nemôže podľa nej konať a navonok ju prejavovať. Preto predpisy občianskeho a obchodného práva stanovujú, kto koná v mene právnickej osoby respektíve v ich zastúpení. Trestnoprávne dôsledky určitého konania však znáša pritom priamo fyzická osoba, ktorá svojím konaním (hoci v rámci zastupovania právnickej osoby) naplnila všetky znaky príslušnej skutkovej podstaty trestného činu.

Výrok o vine obžalovaných Mgr. Ing. Mgr. I. I., JUDr. M. K. a Ing. V. M. krajský súd oprel o zistenie, že svedkovia MUDr. K. G. a Ing. P. G. sú príbuzní obžalovaného I. a sprostredkovali stretnutie obžalovaných so zástupcami zahraničnej firmy, aby rokovali o T. Na rokovaníach so svedkom P. P. T. obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. I. ponúkal 34 %-ný balík

akcií, ktoré mali byť vo vlastníctve viacerých spoločností, ktoré obžalovaný kontroloval, a preto mal na rozhodovanie o týchto akciách jednoznačný vplyv. Rokovalo sa o predajnej cene asi 20 miliónov USD. Obžalovaní pritom vedeli, že akcie pochádzajú z trestnej činnosti, pretože JUDr. M. K. a Ing. V. M. sa na podvodnom získaní akcií sami podieľali fingovaním zmluvy o budúcej zmluve a obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. I. bol znály práva, zastupoval všetkých akcionárov a bol spoločníkom vo všetkých zainteresovaných firmách – C.S., a. s., I. V., s. r. o., aj S. V., s. r. o. Bol tiež zástupcom pri postúpení pohľadávky do rúk ďalších svojich príbuzných a naďalej ich zastupoval. Bez pochybností možno preto vysloviť, že spoločnosti I. a S. v tom čase ovládal. Konštatoval, že úmysel obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I. spáchať trestný čin je preukázaný aj tým, že akcie ponúkal na predaj za 20 miliónov USD, hoci hodnota pohľadávky bola zhruba iba 58 miliónov Sk a na druhej strane nominálna hodnota jednej akcie bola 1 milión Sk. Ponuka nasvedčovala na snahu rýchlo predat' akcie hoci pod cenu. Ak o vlastníctve akcií mal pochybnosť svedok P.P. T. ako cudzinec, o to viac to bolo jasné práva znalému človeku, ktorý s advokátom, ktorý falšoval zmluvu, suverénne vystupoval ako zástupca všetkých v tejto veci zúčastnených akcionárov (a nie iných) a chcel získať za akcie neprimeranú cenu, len aby sa urýchlene „horúcich“ akcií zbavil do cudziny. O vedomosti obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I. o pôvode akcií napokon svedčí aj ním napísaný list zjavne adresovaný Ing. P.G., v ktorom predpokladá sumu za akcie 1,5 – 2 miliardy korún.

Napriek skôr uvedenému krajský súd nevyložil, odkiaľ mal obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. I. vedieť, že akcie pochádzajú z trestnej činnosti, aj keď je osobou znalou práva, a z ktorých výpisov z obchodného registra zistil, že obžalovaný bol akcionárom alebo spoločníkom v spoločnostiach C. S., a. s., I. V., s. r. o., a S. V., s. r. o., s rozhodujúcim postavením a tieto spoločnosti v čase, kedy mal byť skutok v bode 4/ napadnutého rozsudku spáchaný ovládal.

Podľa § 252 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného v čase, kedy mal byť trestný čin spáchaný, trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti spácha ten, kto vec značnej hodnoty, ktorá je príjmom z trestného činu prevedie na seba alebo iného, prenajme, požičia, vypožičia, dovezie, vyvezie, prevezie, premiestni, predisponuje na účte v banke alebo inak sebe alebo inému zadováži. Podľa odseku 4 sa tohto trestného činu dopustí ten, kto činom uvedeným v odseku 1 získa pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu.

Príjmom z trestného činu je aj vec získaná trestným činom alebo vec, ktorá bola získaná za vec získanú trestným činom.

Objektom tohto trestného činu podľa zákona účinného v čase, keď mal byť spáchaný je vec, ktorou okrem huteľnej a nehnuteľnej veci bola aj ovládateľná prírodná sila. Až v Trestnom zákone účinnom neskôr zákonodarca ustanovil, že vecou sa rozumie aj cenný papier bez ohľadu na jeho podobu. Touto skutočnosťou sa prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku bližšie nezaoberal napriek tomu, že v posudzovanom prípade mali akcie zaknihované podobu navyše vo forme elektronického zápisu. Poukázal len na konvenciu o praní, vyhľadávaní, zadržiavaní a konfiškácii výnosov zo zločinu (ktorá pre Českú republiku vstúpila do platnosti 1. marca 1997 a v Slovenskej republike nadobudol platnosť 1. septembra 2001 Dohovor o praní špinavých peňazí, vyhľadávaní, zhabaní a konfiškácii ziskov z trestnej činnosti, ktorý bol prijatý v Štrasburgu 8. novembra 1990).

Okrem výsluchu obžalovaných (ktorí ak nevyužili svoje právo a vypovedali, spáchanie skutkov popreli) krajský súd vo vzťahu k týmto bodom napadnutého rozsudku zisťoval skutkový stav, aj výsluchom svedkov Mgr. J. Ž., MUDr. K. G., Ing. P. G., prečítaním svedeckej výpovede Ing. L. Š. a oboznámením listinných dôkazov majúcim vzťah k týmto skutkom. Aj keď mal prvostupňový súd snahu skutok objasniť, ani v tomto prípade nepostupoval celkom dôsledne. V podstate z rovnakého dôvodu, aký je uvedený pri nedostatočnom objasnení skutku v bode 1/ pochybil aj tu a neobjasnil náležité skutkový stav v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie a rovnako opomenul vyhodnotiť dôkazy, ktoré ohľadom tohto skutku vykonal. Na hlavnom pojednávaní súd vypočul dôležitých svedkov MUDr. K. G. a Ing. P. G. Svedok MUDr. K. G. na hlavnom pojednávaní vypovedal zhodne ako v prípravnom konaní (č. l. 1767) a svedok Ing. P. G. si už na predmet výsluchu z prípravného konania nepamätal, a preto bola prečítaná jeho výpoveď z prípravného konania. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní nie je, ale možné zistiť, ktorá z jeho výpovedí z prípravného konania bola na hlavnom pojednávaní prečítaná. Svedok bol v prípravnom konaní vypočutý 19. apríla 2000 (č. l. 769), teda pred vznesením obvinenia. Vo vyšetrovacom zväzku II. B T.2 B sa však nachádza výpoveď svedka aj po vznesení obvinenia, teda v čase, kedy obvinení už prostredníctvom obhajcov právo na obhajobu mohli reálne uplatniť, a preto mal krajský súd na hlavnom pojednávaní v rámci dokazovania postupom podľa § 211 ods. 2 písm. b/ Tr. por. prečítať túto výpoveď svedka. Najvyšší súd považuje navyše za potrebné vypočúť svedkov aj k otázke prítomnosti obžalovaného JUDr. M. K. na skutku

v bode 4/ napadnutého rozsudku, teda, či aj on bol s obžalovaným Mgr. Ing. Mgr. I. I. prítomný na rokovaníach so zástupcami spoločnosti T. Na objasnenie tejto otázky je potrebné na hlavnom pojednávaní vypočúť aj svedka Ing. L. Š., ktorého výpoveď z prípravného konania bola na hlavnom pojednávaní len prečítaná. V posudzovanom prípade, aj keď bol daný súhlas obžalovaných na prečítanie výpovede tohto svedka, tak ako aj v prípade skôr uvedeného skutku v bode 1/, kde najvyšší súd poukázal na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov uvedených v rozhodnutí, neboli ani tu splnené zákonné podmienky pre čítanie výsluchu svedkov v zmysle § 211 ods. 1 Tr. por. Výsluch svedkov je potrebný pre náležité zistenie skutkového stavu, pretože obžalovaný JUDr. M. K. svoju prítomnosť na rokovaníach poprel a svedkovia G. o prítomnosti obžalovaného JUDr. M. K. na rokovaníach so spoločnosťou T. nevypovedali. Svedok Ing. L. Š. v prípravnom konaní po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia vypovedal, že obžalovaný JUDr. M. K. na rokovaníach bol na 99 %. Vykonaným dokazovaním nebol preukázaný ani spôsob získania listu, na ktorý odôvodnenie napadnutého rozsudku poukazuje napriek tomu, že objasnenie tejto otázky je významné pre použitie tohto dôkazu.

Hoci krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatuje, že obžalovaní vedeli, že akcie pochádzajú z trestnej činnosti a že obžalovaný Mgr. Ing. Mgr. I. je osobou znalou práva nevysvetlil, na podklade čoho mal mať vedomosť, že akcie pochádzajú z trestnej činnosti a z ktorých výpisov z obchodného registra zistil, že obžalovaný bol akcionárom alebo spoločníkom v spoločnostiach C. S., a. s., I. V., s. r. o., a S. V., s. r. o., s rozhodujúcim postavením a tieto spoločnosti v čase, kedy mal byť skutok v bode 4/ napadnutého rozsudku spáchaný ovládal.

Obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I. v bode 6/ napadnutého rozsudku krajský súd uznal za vinného najmä na podklade výpovedí svedkyne Ing. E. Š., zmlúv o tichom spoločenstve, ktoré podpísal obžalovaný a podaného znaleckého posudku. Z obsahu predloženého procesného spisu najvyšší súd však zistil, že na hlavnom pojednávaní boli vypočutí aj svedkovia Ing. P. G., Ing. J. Š., Ing. D. T., ktorí v spoločnosti L., a. s., v čase spáchania skutku zastávali rozhodujúce funkcie. Svedkovia vypovedali, že s obžalovaným alebo spoločnosťou C. a. s., o odpredaji strojov nerokovali a svedok T. navyše dodal, že s obžalovaným sa osobne poznal, tento im poskytol v inej oblasti významné služby, ale o odpredaji strojov s ním nerokoval. S týmito svedeckými výpoveďami sa krajský súd nezaoberal nevyhodnotil ich.

Podľa skutkovej vety mal obžalovaný ako člen predstavenstva akciovej spoločnosti C. S. V., a. s., K., vylákať v roku 1996 od Poľnobanky, a. s., Bratislava, sumu vo výške 49 470 000 Sk po predchádzajúcich rokovaniach s predstavenstvom Poľnobanky, a. s., Bratislava.

Znenie skutkovej vety je nesprávne, pretože z výpisu z obchodného registra vyplýva, že uvedená spoločnosť bola založená až 29. mája 1997 a pod týmto názvom existovala do 18. júla 1999.

Správne mala byť preto v skutkovej vete uvedená spoločnosť C., a. s., so sídlom Košice, Povstanie českého ľudu 1, ktorá podľa výpisu z obchodného registra existovala dňom zápisu od 1. januára 1996 a tento názov mala do 28. mája 1997.

Vykonaným dokazovaním bolo tiež preukázané, že obžalovaný pred dohodnutím zmluvných podmienok emisie dlhopisov spoločnosti C., a. s., rokoval so svedkyňou Ing. E. Š., vedúcou analytického oddelenia a so svedkom Ing. Š. H., pracovníkom investičného odboru, teda nie s predstavenstvom Poľnobanky, a. s., Bratislava, ako je to uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku.

Podľa výpisu z obchodného registra predstavenstvo spoločnosti C., akciová spoločnosť, Košice, Povstania českého ľudu 1 (IČO 31 719 325), ktorá neskôr zmenila meno na C. S. V., a. s., Košice, s tým istým sídlom, mala v predstavenstve Mgr. Ing. Mgr. I. I. od 29. decembra 1995 do 28. mája 1997 so sídlom vo Vranove nad Topľou, M. X, a od 29. mája 1997 do 18. júla 1999 so sídlom Snina, J. X.

Členmi predstavenstva od 29. decembra 1995 do 25. mája 1997 boli aj Ing. V. M., bytom H., L. X a od 29. decembra 1995 do 29. júna 1998 aj Ing. M. M., bytom Vranov nad Topľou, X.

Neskôr od 29. mája 1997 do 29. júna 1998 členom predstavenstva bol aj Ing. S.C. a od 11. augusta 1997 do 29. júna 1998 Ing. Š. Č. a od 11. augusta 1997 do 29. júna 1998 aj J. I. Vtedy však už spoločnosť mala nový názov C. S. Vranov, akciová spoločnosť.

S prihliadnutím na zistené okolnosti (zmeny v názve spoločnosti, zmeny v predstavenstve) podľa názoru najvyššieho súdu je nevyhnutné v UniCredit Bank Slovakia, a. s., so sídlom Bratislava, Šancová 1/A, ktorá je nástupníckou organizáciou Poľnobanky, a. s., Bratislava, zistiť číslo účtu spoločnosti C., a. s., Košice, so sídlom Povstanie českého ľudu 1, v čase od 1. januára 1996 do 28. mája 1997 a na preverenie obhajoby obžalovaného zadovážiť zmluvu o otvorení a vedení bežného účtu, súčasťou ktorej sú obchodné podmienky vedenia účtu č. X a jej oboznámením zistiť podmienky čerpania peňazí. Svedkovia Ing. E. Š. a Ing. Š. H. na rozdiel od obžalovaného vypovedali, že finančné prostriedky neboli poskytnuté formou úveru, a preto banka nemala dôvod ich čerpania z účtu kontrolovať alebo schvaľovať, ako tvrdí obžalovaný. Tiež je potrebné zistiť, či účet číslo X patril spoločnosti C., a. s., alebo C. S., a. s., ako i to, či výpisy z účtov bolo možné získať v ktorejkoľvek pobočke Poľnobanky, a. s., Bratislava. Potrebné je zistiť aj štatutárny orgán spoločnosti, ktorý a kto zo štatutárnych orgánov spoločnosti v uvedenom čase (od jej zápisu v obchodnom registri, t. j. od 1. januára 1996 do 28. mája 1997) mal k pridelenému účtu podpisový vzor a aká adresa bola oznámená na doručovanie výpisov podľa zmluvy o zriadení účtu a kedy bola zmluva uzavretá. Súčasne bude potrebné vyžiadať od peňažného ústavu aj zmluvu obsahujúcu tieto skutočnosti alebo jej overenú kópiu.

K obsahu listu na č. 1. 254 zväzku Poľnobanka „A“ je potrebné vypočítať svedkyňu Ing. D. T. z Daňového úradu Košice III, ktorá v písomnom podaní z 27. augusta 1998 okrem iného uviedla, že cca 50 % z peňažných prostriedkov bolo presunutých formou vkladu tichého spoločníka C., a. s., do iných spoločností. Svedkyňa nech sa vyjadrí na základe akých podkladov dospela k takémuto záveru a jej zistenia konfrontovať so závermi vyhotoveného znaleckého posudku.

K odvolacej námietke obžalovaného najvyšší súd poznamenáva, že z výpisu z obchodného registra spoločnosti C., a. s., so sídlom K., X, vyplýva, že existovala dňom zápisu od 1. januára 1996 a tento názov mala do 28. mája 1997 a jej štatutárnym orgánom bol aj on, ako člen a predseda predstavenstva, ktorý bol oprávnený konať v mene spoločnosti. Slovenské trestné právo je napriek niektorým snahám o zmenu ponímania trestnej zodpovednosti z hľadiska subjektu naďalej postavené na trestnej zodpovednosti fyzickej osoby spĺňajúcej náležitosti veku a príčetnosti. Nie je preto priliehavá obhajoba obžalovaného, že pri svojej činnosti len plnil vôľu valného zhromaždenia spoločnosti.

Nad rámec uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť aj nasledovné.

V prípravnom konaní bol znalcami psychiatrami MUDr. J. Č. a MUDr. K. M. skúmaný duševný stav obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I. Následne bola k podaniu znaleckého posudku pribratá aj Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, za ktorú znalecký posudok vyhotovili prof. MUDr. J. K., DrSc., MUDr. I. D. a PhDr. M. K.

K obsahu znaleckých posudkov súd prvého stupňa nevypočul žiadneho z uvedených znalcov a keďže obžalovaný súhlas s prečítaním znaleckého posudku nedal, prvostupňový súd od vykonania tohto dôkazu upustil. Podľa názoru najvyššieho súdu, je však potrebné dokazovanie doplniť aj o tento dôkaz znalcov na hlavné pojednávanie predvolať a k obsahu podaného znaleckého posudku vypočuť.

Odvolacím námietkam obžalovaných zodpovedá, že predložený procesný spis je nesprávne očíslovaný, chýbajú v ňom strany a obsahuje listinné dôkazy, ktoré sú len neoverenými kópiami. Tieto vytýkané nedostatky však nie sú dôvodom na vrátenie veci do štádia prípravného konania.

Nič nebráni obžalovaným presne označiť chýbajúce dôkazy a bude úlohou súdu, aby ich zadovážil (v prípade listinných dôkazov ich originály alebo overené kópie) a na hlavnom pojednávaní ich oboznámil. Ak však tieto dôkazy zadovážiť nebude možné, nemožno súdu ich neoboznámenie vytknúť.

K odvolacím námietkam obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I. najvyšší súd poznamenáva, že už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí vydanom na podklade sťažnosti krajského prokurátora uviedol, že zákonné podmienky pre vrátenie veci prokurátorovi na došetrenie neboli splnené, pretože ich existenciu v posudzovanom prípade nezistil.

Pokiaľ ide o obžalovanými namietanú totožnosť skutku v bode 1/ napadnutého rozsudku, najvyšší súd poznamenáva, že táto je zachovaná, pretože aj po úprave skutku súdom totožnosť konania a následku aspoň sčasti zostala zachovaná.

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd konanie obžalovaného Mgr. Ing. Mgr. I. I. v bode 1/ napadnutého rozsudku vypustil aj keď to tak výslovne vo svojom rozhodnutí neuviedol a bod 8/ obžaloby vypustil s tým, že sa jedná o obchodnoprávny vzťah. V odôvodnení napadnutého rozsudku však nevysvetlil, ktoré skutočnosti svedčia pre záver, že skutky v bodoch 1/ a 8/ napadnutého rozsudku tvoria jeden pokračovací trestný čin podvodu.

Na základe podanej obžaloby je spoločne s obžalovanými Mgr. Ing. Mgr. I. I., JUDr. M. K. a Ing. M. M., Ing. Mgr. P. Š. a Ing. JUDr. M. K. trestne stíhaný aj obžalovaný V. Ochotnícky pre trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods. 1 ods. 2 písm. b/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe v bode 6/ obžaloby. Obžalovaný V. O. sa viacerých hlavných pojednávaní nezúčastnil. Súd prvého stupňa, napriek jeho neprítomnosti vykonal na hlavných pojednávaniach dôkazy, súvisiace aj s jeho trestnou činnosťou. Obžalovaný písomným podaním (č. l. 1798) svoju neprítomnosť na hlavných pojednávaniach 22. júna 2009, 23. júna 2009 a 30. júna 2009 pre práceneschopnosť ospravedlnil a zároveň uviedol, že nesúhlasí s vykonaním hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti.

Súd prvého stupňa obžalovaného V. O. z uvedeného dôvodu vylúčil na samostatné konanie.

Najvyšší súd zastáva názor, že zásada rýchlosti konania, nemôže byť nahradená zásadou náležitého zistenia skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Podľa názoru najvyššieho súdu v posudzovanom prípade neboli splnené materiálne podmienky pre procesný postup v zmysle § 23 Tr. por. V prípade obžalovaného V. O. práceneschopnosť podľa vyjadrenia lekára netrvala dlhšiu dobu. Išlo len o stav prechodný, ktorý obžalovanému nebránil v účasti na hlavnom pojednávaní dlhšiu dobu (č. l. 1799).

Vec ohľadne obžalovaného V. O. nebola doposiaľ ukončená (podľa zistenia najvyššieho súdu do dňa neverejného zasadnutia), a preto bude potrebné v zmysle § 23 Tr. por. už aj z hľadiska hospodárnosti konania, jeho trestnú vec opätovne spojiť s touto skupinou obžalovaných, vec aj ohľadne jeho osoby znovu prejednať a dokazovanie doplniť

o dôkazy nevyhnutne potrebné pre spoľahlivé zistenie skutkového stavu. Najmä dôsledne dodržať vo vzťahu k jeho osobe tie dôkazy, ktoré nariadil zaobstarat' a dokazovanie objasniť. Najvyšší súd Slovenskej republiky z 25. mája 2006, ako aj ďalšie dôkazy, na ktoré poukázal najvyšší súd v tomto rozhodnutí, pokiaľ majú k obžalovanému významný vzťah.

Pretože v posudzovanej trestnej veci neboli doposiaľ vykonané všetky dostupné a potrebné dôkazy nevyhnutné pre náležité zistenie skutkového stavu veci a niektoré z už vykonaných dôkazov je potrebné zopakovať, najvyšší súd sa v tomto štádiu trestného stíhania nemôže vyjadrovať k hodnoteniu, či právnej kvalifikácii doposiaľ zisteného skutkového stavu, najmä k posúdeniu subjektívnej stránky daných trestných činov. Prípadné skúmanie inej právnej kvalifikácie musí tiež vykonať súd prvého stupňa, pričom je potrebné dodať, že právnym posúdením skutku v obžalobe nie je viazaný (§ 220 ods. 3 Tr. por.).

V tomto štádiu trestného stíhania by bolo tiež predčasné zaujímať stanovisko k uloženým trestom, ktoré krajský prokurátor v podanom odvolaní označil za neprimerane mierne. V tomto smere, ale najvyšší súd poukazuje na dĺžku trestného stíhania vedeného proti obžalovaným a ustanovenie Čl. 6 ods. 1 Dohovoru (právo na prejednanie veci v primeranej lehote), ktoré bude súd prvého stupňa v prípade uznania viny obžalovaných povinný pri úvahe o výške trestu zohľadniť. Zatiaľ o zistenom skutkovom stave pretrvávajú dôvodné pochybnosti, ktoré sú dôsledkom nenáležitého zistenia skutkového stavu, ako základného predpokladu pre spravodlivé rozhodnutie súdu.

Spravodlivé rozhodnutie bude také, ktoré predpísaným procesným spôsobom dokazovania bude viesť k náležitému zisteniu skutkového stavu veci a z toho na základe zákona vyvodené také rozhodnutie, ktoré bude zákonné, objektívne, oprávnené a správne.

Nateraz je rozhodnutie súdu prvého stupňa predčasné, založené na vytýkaných procesných pochybeniach a nedostatočnom zistení skutkového stavu veci, pre ktoré musel najvyšší súd z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok zrušiť a vec mu vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie.

V zmysle § 264 ods. 1 Tr. por. bude povinnosťou súdu prvého stupňa vytýkané nedostatky odstrániť a doplniť dokazovanie v naznačenom smere, prípadne vykonať i ďalšie dôkazy, potreba ktorých v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní vyvstane.

Najvyšší súd v tomto smere obžalovaných a ich obhajcov upozorňuje, aby priebeh hlavného pojednávania nemarili účelovými obštrukciami, pretože takéto konanie môže súd posúdiť ako nerešpektovanie príkazu súdu, čo môže viesť k aplikácii poriadkových opatrení súdom na zabezpečenie riadneho priebehu hlavného pojednávania, ktorých podmienky upravuje Trestný poriadok.

Na strane obžalovaných si je potrebné uvedomiť, že trestné stíhanie sa vedie proti nim, a preto súd režim konania a jeho priebeh nebude prispôsobovať ich predstavám a požiadavkám, respektíve predstavám a požiadavkám ich obhajcov.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

**P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o u z n e s e n i u d ě a ľ š í r i a d n y o p r a v n ý p r o s t r i e d o k
n i e j e p r í p u s t n ý .**

V Bratislave 4. augusta 2010

**JUDr. Martin P i o v a r t s y, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Monika Ivančíková